

ОБЩИНА ЗЛАТИЦА

ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЗЛАТИЦА

2007 – 2013 год.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	1
1. ПРОФИЛ НА ОБЩИНАТА	2
1.1. Основни географски характеристики	2
1.2. Природни ресурси и културно – историческо наследство	3
1.2.1. Природни условия и ресурси	3
1.2.2. Селищна структура и връзки със съседни общини	9
1.2.3. Културно – историческо наследство	10
1.3. Анализ на действащи планове и разработки	11
1.4. Човешки ресурси	17
1.5. Стопански сектор	32
1.5.1. Развитие на икономиката – тенденции, процеси, проблеми	32
1.5.2. Развитие на селското стопанство	34
1.5.3. Развитие на индустрията	40
1.6. Техническа инфраструктура и опазване на околната среда	41
2. СИНТЕЗИРАН АНАЛИЗ (SWOT)	50
3. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА	51
3.1. Визия за развитие на община Златица	51
4. ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ И МЕРКИ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	52
5. РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	65
6. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЗЛАТИЦА	67
7. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА	70

ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за развитие на община Златица е основният документ, определящ стратегическите цели и приоритети на общинската политика. Планът представлява отправна точка за насочване на усилията на общинското ръководство и всички заинтересовани страни в общината за постигане на целите му и по този начин да превърне стратегическото планиране в основен действащ инструмент за развитие на общината. Законът за регионално развитие, в сила от 20.02.2004 г. формулира "Регионалното развитие" като процес на формиране и осъществяване на политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на административно-териториални единици, обединени в райони за планиране на територията на Република България.

Основните задачи на плана за развитие на община Златица са:

- Да дефинира стратегическите цели на общинското развитие за периода до 2013 г.
- Да очертае изпълнима стратегия за постигане на тези цели чрез определяне на основните приоритетни направления, мерки и проекти.
- Да дефинира институционалното и финансово осигуряване на плана.

Очакваните резултати са:

- *Насърчаване и обединяване* на усилията на местния бизнес, икономическите и управленски структури и гражданите за развитие на икономиката, създаване на благоприятни инвестиционни условия и повишаване възможностите за трудова заетост;
- *Изграждане и поддържане* на модерна, надеждна и адекватна на потребностите общинска инфраструктура;
- *Създаване* на здравословна екологична среда за обитаване и подобряване на здравния и социален статус на населението;
- *Осигуряване на условия* за инвестиции в човешките ресурси чрез стимулиране на достъпно, модерно и качествено образование и здравеопазване чрез развитие на пълноценна и културна дейност, чрез разширяване на възможностите за отдих, възстановяване и развлечения;
- *Разширяване възможностите* за гражданско участие в местното самоуправление и в обществения живот.

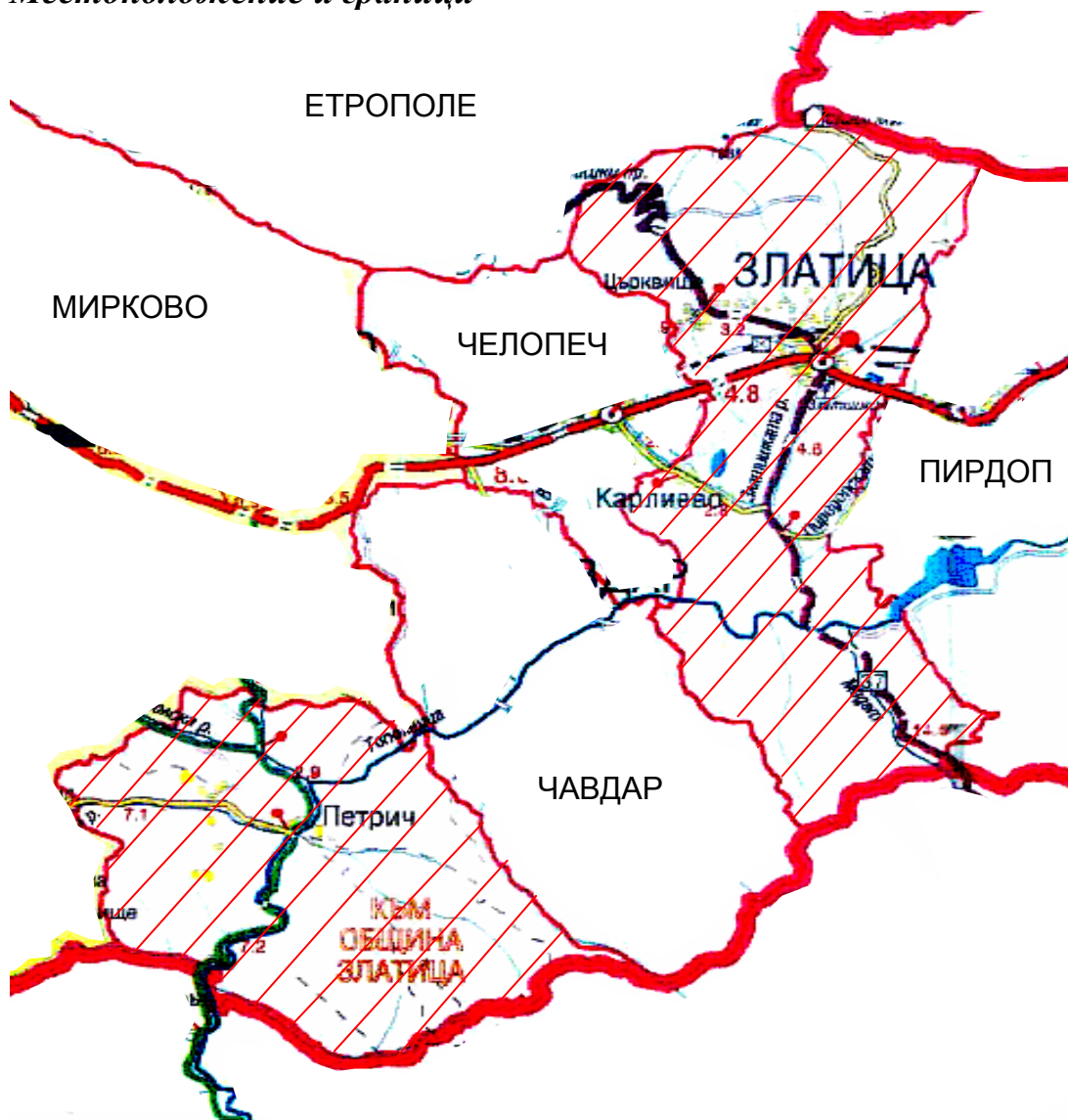
Планът за развитие на общината е разработен съгласно Методическите указания на Министерство на регионалното развитие и благоустройството за разработване на общински планове за развитие до 2013 г.

Планът има характер на отворен документ, който може да се развива, усъвършенства и актуализира в съответствие с динамично променящите се условия и фактори.

ПРОФИЛ НА ОБЩИНАТА

1.1. ОСНОВНИ ГЕОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Местоположение и граници

Община Златица заема площ от 163,306 кв. км, разположена в Златишко-Пирдопската котловина. На север се простират Южните склонове на Стара планина, а най-отдалеченото село – Петрич е разположено в северните части на Ихтиманска и Същинска Средна гора. Съседни на Златица са общините Пирдоп, Чавдар, Челопеч, Мирково и Етрополе.

Общинският център отстои на 79 км източно от София. Премаващите пътни артерии Етрополе – Панагюрище и София – Бургас превръщат Златица във естествено стратегическо кръстовище на тези направления. Удобна е и жп връзката с черноморието.

1.2. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ И КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

1.2.1. Природни условия и ресурси

Релеф

Според физикогеографското деление на България Златишко - Пирдопската котловина спада към Задбалканските котловини. Те са разположени последователно от запад на изток и оформят сравнително тясна ивица между Стара планина и Средногорието. Задбалканските котловини представляват част от морфоструктурната зона на Балканидите. Водеща роля в морфотектонското развитие на котловините има Задбалканският дълбочинен разлом по южното подножие на Стара планина. Огъванията на денудационните нива по южния склон на Стара планина и северния склон на Средногорието са прераснали в разсядания, изразени в релефа, които са предначертали обхвата на Задбалканските котловини. В геоложко отношение котловините представляват грабени, чиято основа е изградена от палеозойски гранити, гнайси и мезозойски седименти. Дъната са запълнени с млади неспоени плиоценски и кватернерни материали – чакъли, пясъци, глини, като на отделни места на повърхността се разкриват основните скали – гранити, гнайси, варовици. Особено силно са се развивали ерозионните процеси, които са довели до акумулирането на мощни утайки в дъната на котловините. Повечето от тях са представлявали дъна на езерни басейни. Кватернерният период е свързан с активизиране на тектонските движения и осушаване на плиоценските езерни басейни. Денивелирането и огъването на младомиоценското, староплиоценското и младоплиоценското денудационно ниво по склоновете на оградните планини потвърждават произхода и развитието на Задбалканските котловини. Липсата на надзаливни речни тераси в котловинните полета се дължи на негативните земекорни движения през кватернера. Тези унаследени потъвания на земната кора продължават и в днешно време. Съвременните форми на релефа са свързани с противоположните движения на земната кора в периферията на котловините и високата сейсмичност.

Златишко-Пирдопската котловина се разделя на западна - хълмиста – Мирковска част и източно-равнинна – Златишко поле, наклонено на юг. Полето на Златишко – Пирдопската котловина заема площ от 120 кв.км. То има продълговата форма в посока запад-изток с дължина 31 км и ширина 3–5 км. Златишко - Пирдопското поле е най-високото от Задбалканските полета. Неговата средна надморска височина е 750 м. Котловината е покрита с наносни конуси, има едностранен гребен, потъвал неколккратно през терциера. От север се лимитира със Задбалканския разлом. По напречни разломи с посока север-юг са образувани вътрешнокотловинни понижения и прагове, изразени морфоложки. В подножието на Стара планина е образуван мощен делувиално-

пролувиален шлейф. Старопланинската ограда на котловината е от палеозойски и горнокредитни скали, стръмна и обезлесена. Средногорската ограда е от гранити.

Полезни изкопаеми

Територията на общината е бедна на рудни полезни изкопаеми. Открити са нерудни изкопаеми, в резултат на което функционират редица кариери за строителни материали. Добиват се чакъл и пясък, но в ограничени количества.

Други полезни изкопаеми не са разкрити.

Климат

Община Златица като част от Златишко-Пирдопската котловина, която е най-източната от Задбалканските котловини се характеризира с умерено-континентален климат. Местният климат е повлиян от географското местоположение - в дълбока долина между две планински вериги. Средна гора възпрепятства проникването на Средиземноморското климатично влияние. Континенталният характер се смекчава от Стара планина, която служи като преграда за северните ветрове. Характерни са по - меката зима и по - хладното лято в сравнение с другите райони на България, както и температурните инверсии, главно през зимата.

В сравнение с останалите Задбалкански котловини Златишко-Пирдопската котловина се отличава с най-ниска средна многогодишна температура от 9,3 – 9,4°C. За зимата са характерни отрицателни температури. Най-студеният месец е януари със средномесечна температура –1,7°C. Летните температури не са високи, средната юлска температура е 19,8°C. Годишната температурна амплитуда е 21°C, като зимната е – 0,6°C, пролетната – 9,1°C, лятната – 18,2°C и есенната – 7,3°C. Броят на дните с температура над 10°C е 178, а над 15°C – 116.

През студеното полугодие в котловината се създават добри условия за формиране на приземни термични инверсии, които са относително стабилни през студената част от годината, а през лятото стабилността им е най-малка.

Друг климатичен фактор са мъглите, които също са характерни за Златишко-Пирдопската котловина и се наблюдават основно в периода октомври – март, т.е., когато се проявяват най-силно и термичните инверсии.

За региона е характерно и образуването на слани през есенния период.

Почви

Почвите по високите части на котловината са планинско-ливадни, а по склоновете кафяви и канелени горски. По южните склонове преобладават каменливи и плиткочувни почви, на места със значителна степен на ерозия.

Делувиалните почви заемат северната и централната част на долината и се характеризират с тънък слой хумусен нанос, под който има делувиални материали. Реактивността на тези почви варира от много кисела до леко кисела и дори до неутрална. Съдържанието на хумус е ниско (1 - 2 %). Хидрофизическите свойства на делувиалните почви се характеризират с ниска степен на влагозадържане и запазване на полезната влага.

Алувиалните почви се намират в заливните равнини на реките Воздол, Чуговишкото дере, Гарван дере, Воден, Бревенска и др. Алувиалните слоеве, състоящи се от чакъл, пясък, пясъчни глини и т.н., оформят хумусонатрупващия слой с дебелина не повече от 30 - 40 см. Съдържанието на хумус в тези почви достига 4 до 5 %. Киселинността на тези почви е кисела до неутрална и преминава в алкална на дълбочина с рН 8.3.

Канелени горски почви са открити в по - високите райони на Челопешкото поле (в по - горните отдели на катената). Техният хумусен слой е тънък вследствие на съществуващите ерозионни процеси и хумусното съдържание е ниско (1 до 2%). Киселинността (рН) на почвата варира в дълбочина от кисела до неутрална в повърхностните слоеве и до леко алкална в дълбочините, където има наличие на карбонати.

Кафявите горски почви се намират по планинските склонове на височина над 800 м. Характеризират се с изключително тънък профил, с хумусна дебелина от 4 - 5 см. Хумусното съдържание, както и цялостното азотно съдържание са сравнително високи.

Водни ресурси

Произходът на Златишко-Пирдопската котловина определя отворената на север ветрилоподобна речна мрежа на р.Тополница и нейните притоци. Изворната област на р.Тополница е в северните склонове на високия средногорски връх Буная. В северна посока тя протича през град Копривщица и преди да достигне Златишко-Пирдопското поле завива внезапно на запад като всича дълбока проломна долина в самия средногорски склон. При с.Петрич р.Тополница завива в южна посока, проломява планинското тяло на Средна гора и в Тракийската низина, близо до град Пазарджик, се влива в р.Марица.

Реките, течащи на юг от главното било на Стара планина, и преминаващи през Община Златица са десни притоци на река Тополница. Реките Кору дере, Балъм дере и Велесека се вливат в река Златишка (73 кв.км площ на водосбора и дължина 142,2 км), която е ляв приток на р. Тополница и е значително помаловодна от десните. Средногодишният дебит на р. Златишка е 520 – 665 л/сек. Относителният дял на реката при формиране на оттока на р. Тополница е около 6-7 %. Тя е с типичен надлъжно-долинен ландшафт, с прилежащи странични дерета и оврази към близките хълмисти скатове.

Много е вероятно в района да се формира обща водонапорна система с преобладаващо подхранване от издигнатите части на Стара планина и Средна гора.

Водният потенциал на общината е незначителен. Водните течения и водните площи заемат 1 179 дка – 0,8 % от общата територия на общините. Подпочвените води в района са преобладаващо инфилтрационен тип, като се подхранват от атмосферни валежи и стичащи се по склоновете повърхностни води.

Флора и фауна

➤ Растително разнообразие

Съгласно ботанико-географското райониране, растителността в общината се отнася към Средногорски и Централнобалкански окръг от Балканската провинция на Европейската широколистна горска област. Естествената растителност е представена от дъбови, габърови и букови гори. Обширни площи заемат растителните съобщества от храсти и тревисти видове. Растителността в района се характеризира с голямо видово, фитоценологично и екологично разнообразие. Редки и застрашени от изчезване видове се срещат главно по склоновете на Стара планина и Средна гора. Някои от тях, като ендемичната Кернерова метличина, са включени в европейския списък на редките, застрашени и ендемични растения.

➤ Животинско разнообразие

В зоогеографски аспект фауната на района е от палеарктичен тип, т.е. представена е от видове, характерни предимно за умерените географски ширини. Срещат се видове, характерни както за горски местообитания, така и за открити територии, в т.ч. и за агроландшафти. Фауната е представена от видове, характерни предимно за района на Средна гора.

Наличната информация е крайно ограничена и разпокъсана или липсва напълно за повечето групи животни. Това е валидно в най-голяма степен за безгръбначната фауна. Представените списъци за отделните таксономични

групи (предимно гръбначни животни) са обобщение на информацията, събрана от различни специалисти на базата на лични контакти и не могат да претендират за изчерпателност и научна значимост. В по-голямата си част те са ориентировъчни с оглед бъдещи действия и планиране на допълнителни изследвания в тази насока.

Данните за гръбначната фауна на района сочат присъствието на 165 вида, разпределени по класове както следва:

Клас	Брой видове
Риби	10
Земноводни	5
Влечуги	7
Птици	116
Бозайници	27

Напълно липсва информация за прилепната фауна на района.

Птиците са най-многобройният клас, за който и информацията е най-много. За отбелязване е, че 101 от отчетените 116 вида птици са защитени от закона, 11 са включени в Червената книга на РБългария, като два от тях са с категория “Рядък”. Девет от описаните видове имат неблагоприятен природозащитен статус и световната им популация е концентрирана в Европа. Един от видовете, срещащи се в района - Царският орел, попада сред видовете в Европа със световно природозащитно значение, съгласно класификацията на BirdLife International

При безгръбначните животни има информация за наличието на следните видове, обитаващи незамърсените реки и язовири в района: мидата *Unio pictorum* (язовири), *Anodonta signea* (язовири), речен рак (*Astacus astacus*), езерен рак (*Astacus leptodactylos*) (яз. Душанци), *Astacus torenticus* (р.Буновска). За съжаление информация за основни екологични показатели като численост, плътност, репродуктивност, натрупване на различни вещества, продукт от човешката дейност в района за различните видове и групи животни липсва.

Поземлени ресурси

Общата площ на територията на община Златица е 163,306 кв.км, което представлява 2,33 % от територията на Софийска област, възлизаща на 7 020,210 кв.км.

Земеделските територии заемат общо 52 293 дка (32,0% от площта на общината при средно за страната 58,7%).

Обработваемата земя в земеделските територии е с обща площ 15 206 дка. Те представляват 29,07 % от селскостопанския фонд на общината, възлизащ на 52 293 дка. Съпоставена с други райони на страната, неизползваната с години обработваема земя в общината е със сравнително малка площ. Както навсякъде в страната, раздробената собственост е бариера за ефективно земеделие и развитие на поземлени пазари.

Площите на пасищата и естествените ливади, условно наречени “тревни площи” са ресурс за развитието на говедовъдството и овцевъдството.

Горските територии в размер на 102 949 дка (63% от територията на общината) включват площта на Държавния горски фонд - 5 411,934 ха, общински гори 4 979,726 ха, частни гори 31,94 ха, други (училищни) 59,8 ха.

Населените места и другите урбанизирани територии заемат 4 787 дка площ, което е 2,9% от територията на общината.

Водните течения и водни площи са с относителен дял 0,8%, което е по-малко от средното за страната), с площ 1 179 дка. От тях най-голяма площ заемат язовирите следвани от реките.

Териториите за добив на полезни изкопаеми и депа за отпадъци са с площ от 1 126 дка (0,7% при средно за страната 0,3%).

Площта на *териториите за техническа инфраструктура* е 972 дка (0,6% отговарящо на средното за страната 0,6%).

Обобщената оценка е, че природните условия и ресурси в общината съдържат добър потенциал за развитие на ефективно селското и горското стопанство, балансирана селищната мрежа, модерна техническа инфраструктура, туризъм и рекреация.

1.2.2. Селищна структура и връзки със съседни общини

Селищна структура

Селищната мрежа на общината съдържа 3 села и 1 град. Гр. Златица (5797 жители) попада в категорията “малки градове”. Селата от общината влизат в категорията “малки” села. Няма напълно или почти обезлюдени села.

Освен функционален, градът е и пространствен център. Останалите селища формират равномерна мрежа в територията на общината, която няма сериозни релефни бариери, с изключение на село Петрич, което е най-отдалечено от общинския център. Средното отстояние между населените места е около 5 км, което е добра предпоставка за формиране и функциониране на една жизнена териториално-селищна общност.

Икономическият облик на селата е селскостопански, с подчертан самовъзпроизводствен характер. Като цяло, в селата липсват възможности за трудова заетост, обезпечаваща жизнена кариера на млади хора. Промислените и обслужващите функции са съсредоточени изключително в града и големите предприятия в района.

Структурата на първичния социален сервиз е почти огледален образ на категорията селища и възрастовия профил на населението им. В селата няма функциониращи училища, няма постоянни лекарски практики. Центърът компенсира с пълен набор от добре развити услуги на селищно и общинско ниво.

По степен на благоустроеност, селата имат сходни характеристики - всички са електрифицирани и водоснабдени, с неравномерно изградена канализация. Сравнима е и благоустроеността на уличната мрежа - някога изградена с трайна настилка, сега е повсеместно в лошо състояние. По отношение на достъпност и междуселищни връзки, се оформя безпроблемен достъп до първокласния и второкласните пътища.

Връзки със съседни общини

Обобщени, връзките със съседните общини се изразяват в:

- Икономически - обмен на суровини, материали;
- Транспортно-комуникационни - потоци от стоки и хора;
- Социален сервиз - обекти с надобщински мащаб - образование, наука, култура, здравеопазване, спорт;

- Административно обслужване - областна администрация, съд, прокуратура, деконцентрирани служби;
- Ежедневни трудови пътувания - по повод заетост в предприятия със седалище в други общини.

1.2.3. Културно-историческо наследство

Историческа справка

Общинският център *град Златица* се намира в средата на Златишкото поле, почти в полите на Стара планина, недалеч от Златишки проход и на 79 км. източно от София. Най-старото споменаване на селището с днешното му име се среща при описанието на похода на полско-унгарския крал Владислав III срещу турците през 1443 г. от византийския историк Дука. Затова може да се предполага, че селището е съществувало и преди падането на българската държава под османско иго. До Освобождението Златица е бил почти турски град, център на Златишката кааза. След Освобождението от града се изселва турското население и на негово място идват заселници от близки и далечни краища. С възприетото през 1880 год. ново административно деление Софийската губерния става Софийско окръжие, а Златишкото окръжие-Златишка околия. През 1888 год. след буен митинг в Златица срещу Стамболовия режим, околийското управление е преместено в Пирдоп.

Село Карлиево е разположено в южния край на Златишкото поле, югозападно от Златица. Селото е съществувало още през римската епоха, за което се съди от развалините на голяма римска сграда северно на 200 м. от селото, където през 1927 г. е построена църквата “Св. Екатерина”. През турското робство българското население е било малобройно. След освобождението тук се заселват преселници от Панагюрско, Челопеч, Петрич, Каменица и др.

Село Църквище се намира в полите на Стара планина, в самото начало на Златишки проход, на около 3 км. северозападно от Златица. То е най-северното селище в Златишкото поле. Църквата “Св. Екатерина” се издига върху основите на голяма стара църква от V в. с форма на латински кръст. Около нея е имало гробище на голямо селище, съществувало някъде наблизо. Вероятно селището е възникнало като стражево. След османското нахлуване българското население било прогонено и заменено с турци, които пазели прохода. Едва през 1881 г. в него се заселили преселници от Челопеч и някои други околни села.

Село Петрич е разположено в тясна долина от двете страни на река Тополница, която по-надолу поема южна посока и дели Ихтиманска от Същинска Средна гора. Намира се югозападно от общинския център Златица и е най-южното село в региона. По всяка вероятност то е възникнало като стражево селище още през византийско време. През средните векове през него е минавал важен път, който е свързвал Тракийската равнина със Златишкото поле чрез долината на река Тополница, а чрез Златишки проход и със Северна България. Махалите по околните ридове са възникнали в различни времена. По-

големите от тях като *махала Бодял* са заселени от населението на селото, което се е пръснало при турското нахлуване.

Културно-историческото наследство е “инфраструктурата на приемствеността”. Ресурсите на държавата и общините са несъизмеримо по-малки от потребностите на многократно декларираното желание за “опазване и съхранение”. Желанието за допир на съвременниците до тези ценности и съхраняването им за идни поколения, би могло да се осъществи само чрез тяхното атрактивно експониране. За съжаление, работите по проучване, консервация и експониране все още не са доведени до формиране на завършени туристически продукти, професионална реклама и продажби. Това е пътят за набиране на средства, съхранение и обогатяване на тези непреходни ценности.

1.3. АНАЛИЗ НА ДЕЙСТВАЩИ ПЛАНОВЕ И РАЗРАБОТКИ

След 2000 г. са изготвени следните планове, програми, стратегии и други разработки за развитие на община Златица:

Стратегия за развитие на община Златица за периода 2000-2006г.

Стратегическите насоки за развитието на община Златица имат за задача да се очертаят основните рамки на общинското развитие, които да бъдат конкретизирани със стратегически цели, задачи и мерките заложи в програмната част на стратегията.

Усилията на ръководството на общината ще се насочат за развитието на следните приоритети и цели.

1. Подобряване икономическото състояние на общината и свързаното с него стабилизиране на социално икономическите процеси в населените места.
2. Подобряване качеството на околната среда в измерими показатели.

Основанията за така посочените стратегически цели се основават върху осигуреността на общината с природни и човешки ресурси, наличие на обективни проблеми, реструктуриране на икономиката, протичащата аграрна реформа.

За постигане на целите общинската стратегия си поставя следните задачи:

1. Търсене на форми за оживяване растежа на икономиката и превръщането на общината в територия, привлекателна за нови инвестиционни идеи.
2. Възстановяване екологичното равновесие.
3. Развитие на инженерната и социална инфраструктура.
4. Използване на поземлените ресурси и стимулиране на селското стопанство.
5. Създаване на условия за изграждане на малки и средни предприятия.

6. Развитие на отдиха и туризма.

Програмната част за развитие на общината е с краткосрочен и средно срочен характер. Обхваща времето от 2000 до 2006 година. В нея са включени програми и проекти, имащи отношение към формулираните цели и задачи. Тази част от стратегията ще определя провежданата политика на общината през 7 годишния период.

Конкретните проекти са:

1. Реконструкция външен водопровод село Църквище

С. Църквище се захранва с питейна вода от м. Грошовица. Съществуващия водопровод е полаган на стопански начала през 50 –те години и от азбестово циментови тръби с дължина около 2400 м. Денивелацията от двете дренажни водохващания до напорния резервоар е съответно 339 м и 338 м. Вследствие дългогодишна експлоатация същият е амортизиран. Община Златица има изготвен работен проект за цялостна реконструкция на външния водопровод. Същият обхваща подмяна на съществуващите водопроводи с диаметър Ф 80 от двете дренажни водохващания с обща дължина 322 м и до събирателната шахта. От събирателната шахта до напорния водоем на селото се предвижда подмяната на гравитачен водопровод с диаметър Ф 100 и с дължина 2088 м. С изпълнението на водопровода ще се осигури нормално водоснабдяване на село Църквище като влизащото водно количество в резервоара е 7-8 л/сек. Проекта предвижда и изграждане на две облекчителни шахти.

2. Обект “Разширение на основно училище - Златица”

Основно училище “Отец Паисий” е построено през 1909 година на един етаж и е надстроено с втори етаж през 1953 година. Така изграденото училище разполага със следните помещения.

- една стая оборудвана за полудневна градина на двусменен режим;
- три стаи оборудвани за занятия на първи клас на двусменен режим, което е недопустимо по нормативите на МОН;
- шестнадесет кабинета, които едновременно са и класни стаи на начален клас;

Броя на учениците през последните години е относително постоянен, като се движи между 720 и 775 броя.

Нормативите на МОН и Закона за народната просвета изискват основната структурна единица – паралелката да бъде от 26 ученика, като учебният процес се провежда на една смяна. С наличните помещения в съществуващото училище изпълнението на изискванията на закона е абсолютно невъзможен. С оглед недостатъчната материална база през 1992 година се изработи работен проект и се започна строителството на новия корпус на училището. През 1995 – 96 година с протокол на Държавна приемателна комисия бяха въведени в действие следните подобекти :

Трафопост 630 квч, физкултурен салон, сауни – 2 броя, гимнастическа зала, фитнес зали – 2 броя заедно с обслужващите ги санитарни възли, съблекални и котелна централа.

През 1999 година се завършиха напълно строително монтажните работи на 4 класни стаи с прилежащите санитарни възли и обслужващи помещения.

С оглед затрудненото финансиране на обекта, общинското ръководство предвижда строителството да се извършва на етапи, като за етап се разбира група от технологично и функционално свързани помещения, които да могат да се въведат в действие, а именно:

I етап – Отоплителна инсталация

С изпълнението на етапа се предвижда да се изпълни и въведе в действие котелно и нафтово стопанство и да се осигури отоплението в новото училище. Това ще доведе до значително снижение на разходите за отопление (ток и нафта). С изпълнението на етапа ще се даде възможност да се въведат в действие и готовите и оборудвани четири класни стаи на кота 0,00.

II етап - Довършителни работи на изградените помещения от ос 7 до ос 15
С изпълнението на етапа ще се въведат в действие следните помещения:

Кота + 3,60

Кабинети - 4 броя

Класни стаи - 2 броя

Учителска стая- 1 бр.

Кабинети директори- 3 броя

Санитарни възли - 2 броя

Кота + 7,20

Кабинети - 3 бр.

Санитарни възли – 2 броя

III етап - Завършване грубия строеж на обекта от ос 1 до ос 7

Ще се завършат следните класни стаи и кабинети:

Кота + 0,00

Класни стаи - 5 броя

Кабинети - 1 броя

Кота + 3,60

Класни стаи - 4 бр.

Кабинети - 1 бр.

IV етап - Довършване на помещенията от ос 1 до ос 6

Ще се въведат в действие помещенията описани в третия етап и с това ще бъде завършена учебната част на училището.

V етап – Довършване на подобект “Зала Форум и топла връзка със старото училище”.

Това е последен етап, с които се изпълняват довършителните работи на подобекта.

3. Допълнително водоснабдяване село Карлиево

Село Карлиево се захранва с вода от дренажни водохващания с дебит около 5-7 л/сек, което през летния сезон е недостатъчно. Предвид горното през 1995 година се изготви проект за ново дренажно водохващане и същата година започна изпълнението на обекта. Изпълнени са дренажни работи с дължина около 150 м, довеждащ водопровод от събирателна шахта до напорен водоем 50 м³, който също бе изпълнен.

През 1996-97 година обекта се замрази поради липса на средства. През 1998 година се изпълни гравитачния водопровод до вътрешната мрежа. В момента има за изпълнение ограда за санитарно охранителна зона, А и Б с дължина около 1200 метра и за резервоара около 50 м.

Обекта предвижда да се завърши през 2001 година. С реализирането на обекта ще се осигури нормално водоснабдяване, целогодишно на село Карлиево.

4. Регионално сметище

Сега съществуващото сметище е изградено като такова за нуждите на бившата община Средногорие и понастоящем обслужва общините Златица и Пирдоп. Възможностите на сегашното сметище за депониране на твърди битови отпадъци са на изчерпване. С оглед на горното общинските ръководства на Златица, Пирдоп и Челопеч през 1998 година взеха съвместно решение за проектиране и изграждане на общо сметище за трите населени места. Разгледани бяха варианти за избор на площадка за ново общо сметище и се прие такава да бъде изградена в землището на град Златица. Възложен бе и изготвен предварителен доклад за ОВОС, който се разгледа и прие от общо заседание на АГК комисиите на трите общини и от представители на РИОС – София. След проведени разговори с представители на МОСВ – София за целево финансиране на обекта се стигна до становището, че общините Златица, Пирдоп и Челопеч следва да осигурят средства за изготвянето на работен проект, след чието одобряване приемане ще се създадат условия обекта да кандидатства за средства по линия на Националния фонд за опазване на околната среда. Осигурено е финансирането на обекта от Фонда и до края на 2005 год. предстои да бъде завършен I етап от строителството.

За закриване и рекултивация на действащото в момента сметище е необходимо да започнат съвместни мероприятия между общините Златица и Пирдоп, които го експлоатират. В тази насока община Златица ще бъде партньорска организация, т.к. депото е на територията на община Пирдоп.

Относно останалите обекти заложи в програмата за развитие на общината проектна готовност няма.

В село Църквище няма изградена вътрешна канализационна мрежа. През 1987 година има изготвен предварителен проект .

Предвид, че няма водоприемник около селото, предварителната разработка предвижда отпадъчните води да се доведат с външен канализационен колектор до канализационната мрежа на град Златица.

За обекта предстои да се актуализира изготвената предварително документация.

Общо за обектите по водоснабдяването и канализацията общинската администрация търси контакти с регионалните ведомства, МОСВ, МРРБ и др. фондове за финансиране.

Стратегията е приета на заседание на Общински съвет – Златица с Решение № 101 от 10.05.2000 година.

Възстановяване на селското стопанство:

- Разработване на стратегия за развитието на селското стопанство и съпътстващите селскостопанския сектор производства.

Подобряване на околната среда:

- Изготвяне на общинска програма за опазване на околната среда;
- Изготвяне на общинска програма за качество на атмосферния въздух;
- Актуализация на Програма за управление на отпадъците и изготвяне на нова регионална програма, съвместно с общините Пирдоп и Челопеч;
- Изготвяне на План за закриване и рекултивация на действащото сметище, съвместно с община Пирдоп;
- Програма за експлоатация и мониторинг на новоизграденото депо за ТБО;
- Благоустройство – централна градска част, зелени площи, коритото на р. Балъм дере (почистване и укрепване) и р. Кору дере (довършване на корекцията);

Въз основа на анализа на Стратегията за развитие на община Златица, през 2004 г. тя се актуализира, като се правят допълнения и изменения към списъка с обектите за изграждане и реконструкция. Приема се поименен списък за ремонт на общинската пътна мрежа през всяка календарна година.

Резултатите от изпълнението на общинската стратегия до края на 2005 год., както и някои параметри на реализацията, свързани с брой изпълнени мерки, обща сума разходи по тях и конкретните ползи от тяхното осъществяване са следните:

- Реализиран проект “Красива България” за ремонт и реставрация на църква “Св. Георги Победоносец” в гр. Златица– на стойност над 130 хил. лв.;
- Проект “Красива България” за ремонт на “Полицейски участък” в град Златица на стойност 32 хил. лв.;
- Поетапна реализация на Депо за санитарно депониране на ТБО за общините Златица, Пирдоп и Челопеч на стойност 3 800 хил. лв.;

- Поетапно строителство на нов учебен корпус в ОУ “Отец Паисий”;
- Рехабилитация на общинската пътна мрежа;
- Изградена детска площадка – ЦГЧ, УПИ II – 1902 на стойност около 74 хил. лв.;
- Съвместни проекти с “Кумерио Мед” АД – ежегодна програма за заетост; финансиране на общински обекти;
- Провеждане на динамична социална политика, насочена към разкриване на нови работни места чрез ежегодни Програми за временна трудова заетост по НП “СПОЗ” с активно общинско участие са привлечени около 30 безработни;
- Съхранена и развиваща се образователна мрежа, читалища и други културни институции, работещи за хората;

Общинската програма за управление на отпадъците, се разработва на основание изискванията на чл. 26 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), според който общинските съвети създават свои програми за опазване на околната среда, включващи и програмите за управление на отпадъците като неразделна част от тях, и чл. 28, ал. 1, т.1 от Закона за ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху околната среда (ЗОВВООС).

Програмата има за цел да се постигне екологосъобразно управление на отпадъците в общината, като се определят мерки за контрол и отчитане качеството на извършените мероприятия.

Основните акценти в програмата са:

- подобряване на системата за събиране и транспорт;
- контрол върху дейността на фирмата, осъществяваща дейностите по организираното сметосъбиране и сметоизвозване;
- почистване на стари замърсявания;
- въвеждане на новата нормативна уредба по отношение на разделното събиране на преработени масла и отпадни нефтопродукти, батерии и акумулатори, луминесцентни лампи;
- поетапно закриване на криминални сметища;
- изграждане на ново регионално депо.

Изработени са краткосрочен и средносрочен план за действие, като основен приоритет за община Златица и съседните ѝ общини е изграждането на ново регионално депо, отговарящо на съвременните нормативни изисквания.

1.4. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Демографска характеристика

Населението на община Златица наброява 6 468 д. (2004 г.). През последните 5 г. се наблюдава тенденция на демографско намаление, характерна и за други общини в страната. Отрицателен прираст на населението е регистриран както в центъра на общината, така и в селата като цяло.

По данни, получени от служба ЕСГРАОН броят на населението в периода 1992 – 2005 се е променял по начина показан в таблицата по-долу. За 2001 г. са представени данните от последното преброяване на населението, проведено през 2001 г.

Община Златица													
Година	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Брой жители	6569	6586	6534	6610	6633	6665	6749	6775	6851	6687	6763	6689	6468

В град Златица е съсредоточено 87,11% (5 634 д.) от населението на общината. Отрицателният прираст на населението на общината за 2004 год. е минимален, близък до “нулев” (-0,3%).

Измененията в броя на населението на общината са свързани с *възрастовата структура*.

За 2004 год. 418 е бр. на лицата под 7 годишна възраст; 481 д. – от 7 до 14 години; 417 д. са 14 до 18 годишни; 1722 д. – от 18 до 58 години жени и 1997 д. – от 18 до 63 години мъже; 933 д. са над 58 годишни жени и 500 д. - над 63 годишни мъже.

Населението под трудоспособна възраст (1 316 човека) представлява 20,3% от населението на общината, в трудоспособна възраст (3 719 души) е 57,5% от населението на общината, а над трудоспособна възраст (1 433 души) е 22,2% от населението на общината. Така съотношението между трите основни възрастови групи за община Златица (20,3 : 57,5 : 22,2%) е сравнително благоприятно. Делът на младите генерации е по-висок от този на хората в нетрудоспособна възраст.

Възрастовата структура на населението в с. Петрич бележи процес на застаряване, т.к. процентното съотношение между групите под- и в трудоспособна възраст към тези над трудоспособна възраст е 50:50; в Карлиево това съотношение е 61:39; в Църквище е 76:24.

Структурата на населението по пол за община Златица е сходна с тази на страната. На 100 мъже се падат 105 жени (средно за за Р България - 106). Аналогична е ситуацията за градското и селското население на общината, областта и страната. За периода 1999-2005 г. не са настъпили съществени изменения в тази демографска структура.

Естественото движение е един от основните компоненти, оказващи влияние на динамиката на населението и неговата структура по възраст. От 2000 до 2005 год. са родени 259 деца. За последните години броят на родените варира в диапазона 40-50 деца. *Коефициентът на раждаемост* (живородени деца на 1000 д. от населението) през 2004 г. е 7,3‰ (под средния за страната -

8,6‰). Тенденцията в развитието на раждаемостта показва незначителни изменения. *Смъртността* е с по-високи стойности от раждаемостта. През 2004 г. умрелите лица в общината са 66 или 10,2 на 1000 д. През последните 5 години смъртността е в диапазона 10-12‰. *Естественят прираст* на населението на община Златица е отрицателен като за 2004 г. той е -2,9‰.

За периода 2000 - 2005 г. в общината са осъществени 321 заселвания и 485 изселвания. *Механичният прираст* е отрицателен (-164 д.). В сравнение с предходните години механичното движение на населението запазва отрицателните си стойности.

Важна характеристика на населението е *образователното равнище*. Структурата на населението по образование се наблюдава при преброяванията. За периода между последните две преброявания (1992-2001 г.) е налице абсолютно и относително нарастване на лицата с висше, висше специалист (полувисше) и средно образование в общината, което е характерно за областта, района и страната. Наблюдаваната тенденция на нарастване на високообразованите лица се отнася и за трите съставлящи групата компоненти (висше, висше специалист и средно образование) като тя е по-силно изразена при населението с висше и средно образование. Преобладаващата част от лицата с високо образователно равнище са в центъра на общината – гр. Златица.

Тенденциите в развитието на населението са: постепенно намаляване на общото население в резултат на отрицателен естествен и миграционен прираст, застаряване на селското население, повишаване на образователното равнище на населението на общината.

Основните приоритети в демографското развитие на общината следва да бъдат насочени към: стабилизиране и запазване на населението; ограничаване неблагоприятните тенденции в демографските процеси, предимно на нето-миграцията; продължаване тенденцията на нарастване на образователното равнище на населението и участието му в различни форми на обучение.

Заетост и безработица

Заетост

Наети лица по трудово и служебно правоотношение в община Златица през периода 1999-2003 г.

Община/област	година				
	1999	2000	2001	2002	2003
Златица	1030	853	894	889	941
Софийска област	59512	55868	56541	55743	58465

Броят на наетите лица в областта по трудово и служебно правоотношение през 2003г. е 941 души, като спрямо предходната 2002 г. се наблюдава увеличение с 52 души.

Спрямо базовата 1999г. в общината се наблюдава намаляване броя на за заетите с 89 души или 8,64%.

Най-голяма заетост осигуряват преработващата промишленост, следвана от търговия и ремонт, образование, здравеопазване и социални дейности и държавно управление и отбрана. Разпределението на наетите лица по сектори на икономиката следва общата тенденция за областта - “Селско, ловно, горско и рибно стопанство”, “Преработваща промишленост” и “Търговия, ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството”.

Безработица

I. РАВНИЩЕ НА БЕЗРАБОТИЦАТА

Към юли 2005 г. в региона на общините Пирдоп, Златица, Челопеч, Чавдар, Антон и Мирково е регистрирана безработица от 8,6 %.

По данни от Дирекция “Бюро по труда” в общините равнището на безработицата е както следва:

Община	Равнище на безработицата по общини		
	Активно население	Брой безработни	Равнище на безработицата
		07.2005	07.2005
Общо за БТ	12057	1040	8,6%
1. Пирдоп	4402	420	9,5%
2. Златица	3002	192	6,4%
4. Мирково	1164	99	8,5%
5. Антон	819	79	9,6%
6. Челопеч	787	69	8,8%
7. Чавдар	594	51	8,6%

От таблицата е видно, че община Златица е с най-ниско регистрирано равнище на безработицата в рамките на 6,4% за месец юли 2005 год.

Регистрирани безработни лица от община Златица за 2004 година													
месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	средно
брой	331	329	324	273	268	251	250	260	237	242	242	239	271
равнище на безработицата	11,03%	10,96%	10,79%	9,09%	8,93%	8,36%	8,33%	8,66%	7,89%	8,06%	8,06%	7,96%	9,01%

Икономически активното население на община Златица е 3002. От 01.01.2004 год. в Д “БТ” не се изплащат парични обезщетения при безработица.

Регистрирани безработни лица от община Златица за 2005 година								
месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII

брой	280	297	294	252	219	196	192	185
равнище на безработицата	9,33%	9,98%	9,79%	8,39%	7,30%	6,53%	6,40%	6,16%

II. ДИНАМИКА НА БЕЗРАБОТИЦАТА

Регистрирани безработни лица от община Златица за 2004 година													
месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	общо
Входящ поток	78	22	20	43	51	31	29	46	26	38	33	38	455
Изходящ поток	52	24	26	92	56	49	29	36	48	34	35	55	536

Регистрирани безработни лица от община Златица за 2005 година									
месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	общо
Входящ поток	113	43	48	19	26	22	32	13	316
Изходящ поток	72	26	40	57	56	43	34	20	348

През 2004 г. на Трудовия пазар са постъпили 455 лица. Прекратените регистрации са 536. Тези цифри отразяват слабо изразената динамика на безработица през 2004 г.

Към август 2005 год. входящия поток по абсолютни стойности е равен на 316 лица.

Значителна част от регистрираните по общия ред лица запазват редовна своята регистрация с оглед на възможностите за помощ при продължителна безработица, които законът предвижда, а също така и с цел да ползват социално подпомагане от ОбССП.

III. ПОЛОВО-ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА НА БЕЗРАБОТНИТЕ

Полово – възрастова структура на безработните от община Златица към 31.12.2004 год.						
Показател	До 24 год.	От 25 до 29 год.	От 30 до 44 год.	От 45 до 49 год.	Над 50 год.	Общо
Жени	20	25	62	22	31	160
Мъже	16	8	23	7	25	79

През 2004 година се запазва традиционната разлика в броя на регистрираните мъже и жени. По абсолютни стойности регистрираните жени са 160 и заемат 66,95% относителен дял.

Полово – възрастова структура на безработните от община Златица към 31.08.2005 год.						
Показател	До 24 год.	От 25 до 29 год.	От 30 до 44 год.	От 45 до 49 год.	Над 50 год.	Общо
Жени	13	29	57	15	22	136
Мъже	8	7	15	4	15	49

Разпределението на безработните в БТ по възрастов признак се запазва постоянно. Най-голяма се запази групата на лицата на възраст от 30 до 44 г. 72 човека, а относителният им дял е 39%. Следващата по относителен дял възрастова група е тази на жените от 25 до 29 год., които са 29 (15,68%).

IV. ПРОФЕСИОНАЛНА И ОБРАЗОВАТЕЛНА СТРУКТУРА НА БЕЗРАБОТНИТЕ

Икономическата ситуация в страната в голяма степен засегна лицата със средно специално образование. Към 31.12.2004 г. броят на регистрираните със средно специално образование е 99.

Броят на регистрираните лица със средно специално образование и с работнически професии е по-висок и през първото полугодие на 2005 год. Продължава да е преобладаващ броят на лицата с основно и по-ниско образование - 239 към 31.12.2004 г.

Образователна структура на безработните от община Златица към 31.12.2004 год.					
Показател	Висше	Средно специално и СПТУ	Средно общо	Основно и по-ниско	Общ брой
Брой	9	99	20	111	239

Образователна структура на безработните от община Златица към 31.08.2005 год.					
Показател	Висше	Средно специално и СПТУ	Средно общо	Основно и по-ниско	Общ брой
Брой	12	71	23	79	185

Най-висок относителен дял във входящия поток (51%) заемат регистрираните без професия лица. Броят им към юли 2005 г. е 95. Приблизително равни дялове се падат на работниците и специалистите.

Професионална структура на безработните от община Златица към 31.12.2004 год.				
Показател	С работническа професия	Специалисти	Без професия	Общ брой
Брой	59	58	122	239

Професионална структура на безработните от община Златица към 31.08.2005 год.				
Показател	С работническа професия	Специалисти	Без професия	Общ брой
Брой	44	46	95	185

V. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА РЕГИСТРАЦИЯТА

Продължителност на регистрацията на безработните от община Златица към 31.12.2004 год.							
Показател	До 1 месец	От 1 до 4 месеца	От 4 до 6 месеца	От 6 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Общ брой
Брой	23	65	19	35	46	51	239

Продължителност на регистрацията на безработните от община Златица към 31.08.2005 год.							
Показател	До 1 месец	От 1 до 4 месеца	От 4 до 6 месеца	От 6 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Общ брой
Брой	10	37	23	51	27	37	185

През 2004 г. най-голям /51 лица/ е броят на регистрираните с продължителност от 6 до 12 месеца, заемащ 27,57% дял от средномесечния брой, регистрирани лица. Следваща по големина е групата на лицата с престой от 1 до 4 месеца и над 2 год., на които се пада 20,0% относителен дял.

От изброеното по-горе могат да се направят следните изводи за състоянието на безработицата, предлагането и търсенето на трудовия пазар в община Златица:

- Ниско образователно равнище и липса на специалност и квалификация в преобладаваща част от регистрираните безработни;
- Много висок дял на продължително безработните лица и увеличаване дела на тези с регистрация над 2 години;
- Многократно регистриране на безработните в бюрата по труда, обусловено от: голямото текучество в търговията и услугите; сезонната заетост в строителството и селското стопанство; незавършилото преструктуриране в някои фирми;
- Ограничено търсене на труд от работодателите и значително по-високо предлагане на работна сила;
- Сезонен характер на търсене на работна сила;

Действия на пазара на труда

Увеличаването на трудовите ресурси и повишаването на тяхната икономическа активност се налага, както поради създадите се неблагоприятни демографски тенденции, така и поради необходимостта от постигане на устойчив икономически растеж и по-добри условия на работа и живот. За да се постигне по-стабилно снижаване на равнището на безработица в общината е необходимо да се предприемат действия за запазване и увеличаване на заетостта, повишаване пригодността за заетост и интегриране на неравнопоставените групи на пазара на труда.

Най-голямо значение за увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата е създаването на работни места в реалния сектор, което е в пряка

зависимост от провежданата икономическа политика и състоянието на стопанската среда. С цел трайно решаване на проблема с неравновесието в пазара на труда, изразяващо се в ограничено търсене на работна сила при значителен процент на безработица, е необходимо усилията и средствата да се съсредоточат за генериране на заетост във всички възможни направления (държавен и частен сектор, големи инвеститори, малък и среден бизнес). В същото време, при ниското търсене на труд, шансовете за заетост на лицата в неравностойно положение на пазара на труда намаляват още повече.

Прилагането на превантивни и активни мерки на пазара на труда трябва да обхване всички социални групи с особена подкрепа за най-рисковите групи - дълготрайно безработните, младежите без трудов опит или без образование и професия, безработните с ниско или без образование и без квалификация, хората с увреждания. Борбата с безработицата изисква широкообхватни мерки за взаимна подкрепа на икономическата, социалната политика и политиката по заетостта. Инструмент на тази политика са регионалните и местните програми за заетост, съобразени и с националните програми за заетост. От особено значение за ефективността и ефикасността на тези програми е привличането на местните организации на работодателите при изготвянето и реализацията на проекти в областта на пазара на труда и използване потенциала на работодателските организации и местния бизнес за оказване на консултантски, образователни и други услуги, свързани с дейностите по заетостта.

Състоянието и тенденциите на трудовия пазар в община Златица дава основание да се очертаят следните основни действия за реализиране на политиката по заетостта:

- Партньорство със заинтересованите институции в общината за реализирането на мероприятия за увеличаване заетостта в различни области, съобразени с конкретните икономически и социални условия на територията на общината, както и за извършване на общополезни дейности, които ще обновят облика ѝ и ще имат добър социален ефект.
- Информирание на работодателите и безработните лица за политиката по заетостта, регламентирана в Националния план за действие по заетостта;
- Усъвършенстване на системата за работа с работодателите, с цел максималното им обхващане и насърчаване за използване на предлаганите от ДБТ услуги по заетостта, съобразно ситуацията на пазара на труда.

Социално подпомагане

Дейността по социалното подпомагане в Община Златица на Дирекция “Социално подпомагане” е насочена преди всичко към гарантиране на социалната защита на хората, които не могат да си помогнат сами. Тази цел се изпълнява чрез по – добра насоченост на социалните помощи с усъвършенстване на механизма за предоставяне на социалните услуги и създаване на условия и възможности за социална интеграция на уязвимите групи от населението – особено на хората с увреждания, възрастни хора,

самотни родители, децата в риск. Месечното социално подпомагане по реда на Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане в последните две години е насочено преимуществено към така изброените уязвими групи от населението на четирите населени места на територията на общината. Следствие активната политика, нормативно регламентирана и целяща да не се допуска трудова демотивация на безработните и превръщането им в пасивни потребители на средства от фондовете за обществено потребление, отпаднаха от месечно социално подпомагане болшинството безработни лица, постоянно живеещи на територията на общината. Тяхното социално подпомагане се осъществява чрез включването им в национални програми за субсидирана заетост, реализирани чрез защитени от Общината проекти.

С последните изменения и допълнения на Закона за социалното подпомагане правото на социално подпомагане се обвързва с преценка на всеки индивидуален случай, което се запазва като трайна тенденция и за бъдеще.

Стартиралата от 2002 год. реформа в областта на социалните услуги и извеждането им като приоритет в социалната политика е насочена към преодоляване социалната изолация. Бяха определени и необходимите мерки, които доведат до реализиране на практика на този приоритет:

- насочване на социалните услуги и грижи към най – уязвимите групи – възрастни, самотни хора, хора с увреждания и деца в риск;
- преход от институционални грижи към услуги, които оставят човека в неговата общност и семейна среда;
- създаване на нови алтернативни услуги – домашни социални услуги;
- развитие на социални услуги за най – бедните – топла храна за ученици;
- акцент върху развитието на услугите за превенция и реинтеграция, настаняване в семейства на близки или приемни семейства на децата в риск.

Изключителен приоритет и за бъдещото развитие на социалните услуги в община Златица ще бъде:

- развитието на съществуващите до настоящия момент форми към по-добро качество на услугата, предоставяна от квалифицирани специалисти;
- пълноценно използване капацитета на съществуващите заведения и постепенното им трансформиране в дневни центрове за предоставяне на социални услуги.

Социалните услуги в обичайната домашна среда се предоставят от Домашен социален патронаж. От него се извършват социални услуги по домовете на: лица в пенсионна възраст и хора с увреждания с определена първа или втора група инвалидност. Броят на обслужваните възрастни хора през последните три години се е увеличил 1.6 пъти. Основната част от лицата, ползващи услугата, са съсредоточени в гр. Златица, където техният брой е 90.

Създадена е възможност за извършване на социална услуга в обичайна домашна среда чрез обществена трапезария. Нейната работа е организирана на принципа – заплащане на продуктите и режийните разходи за приготвяне на храната да бъде от патронираните лица, а общината да поеме разходите по издръжката на обслужващия персонал и поддръжка на материалната база.

Образователна инфраструктура

В общината функционират 4 учебно-възпитателни заведения – съсредоточени в град Златица. Училищната мрежа включва 1 средно общообразователно училище (ОУ “Отец Паисий”) и 1 профилирана гимназия (Аграрно техническа професионална гимназия).

Целодневните детски градини в са 2 с 10 групи.

В учебно-възпитателните заведения се обучават 1 126 деца и ученици (900 в училищата и 226 в детските градини).

Детски градини

Състоянието на материалната база в детските заведения е незадоволително. Нуждаят се от основен ремонт, както учебни, занимални и спални помещения, така и санитарни възли. В посока провеждане на енергийно ефективна политика се търсят различни източници за финансиране на проекти, с реализацията на които ще се мотивира педагогическият колектив и целия обслужващ персонал и ще се възпитат децата за по-рационално използване на енергията. Това са първи стъпки за постигане на една обща цел:

- Осъществяване на мерки и мероприятия по осигуряване на енергийна ефективност в детските заведения и отличаването им като пример за добра общинска практика, устойчива във времето с възможности за апликация и в други общински звена.

Пречка за реализация на енергийната ефективност се явяват най-често недостигът на финансови средства и слабото познаване на възможностите за прилагане на енергийна ефективност.

Част от решаването на тези проблеми зависи от подобреното управление, но ядрото на проблемната картина изисква цялостна, целенасочена регионална политика по създаване на стимулираща среда, целево финансиране, хора с капацитет и механизми за взаимодействие.

Профилираща гимназия

ОУ “Отец Паисий” е построено през 1909 год. и е надстроявано с втори етаж през 1954 год. От тогава до днес училището работи на двусменен режим на обучение, поради недостиг на класни стаи.

От особено важно значение е да се оптимизират условията за обучение и възможностите за реализиране на гимназиален курс. Направени са постъпки за преобразуването му в средно общообразователно училище и от учебната 2006/2007 год. то ще заработи като такова. Общите усилия на общинското и училищното ръководства са насочени към създаване на оптимални условия за провеждане на учебния процес, превръщане на училището в място за развитие на личността на учениците, организиране на извънкласни прояви. През учебната 2004/05 година стартира и обучение на деца със специални образователни потребности.

В строеж е нов учебен корпус, който поетапно се въвежда в експлоатация.

Според изготвения работен проект сметната стойност на обекта възлиза на над 3,5 млн.лв. Предвидени са за изграждане 16 класни стаи, 6 кабинета, столова за 150 ученика и спортен комплекс. Започнато с ентузиазъм строителството се финансира със средства, отделяни от местния бюджет. До момента е осъществено строителство за над 1 млн. лв., както следва:

1992 – 1995 год. - изграждане на трафопост, спортен салон, зала за уредна гимнастика, тенис и фитнес- зали, 2 бр. санитарни възли.

1995 – 2005 год. - груб строеж, изграждане на котелна централа и нафтово стопанство, 10 класни стаи, 4 кабинети и 2 бр. санитарни възли със съответното обзавеждане.

След успешната реализация на съвместен проект между Община Златица и Японското посолство са открити и въведени в експлоатация класни стаи и кабинети, които са поредния завършен етап от цялостното строителство.

Професионално образование и обучение

В следващите години ръководството на АТПГ предвижда да се дава образование и да бъдат обучавани специалисти от направление селско, горско стопанство и съпътстващите ги професии. Стратегията за развитие на АТПГ включва превръщане на учебното заведение в център за професионално обучение на лица над 16 год. като обучението бъде модерно, компютаризирано, отговарящо на ДОИ и съобразено с новите технологии и иновации в средното образование.

АТПГ е държавно училище, финансирано от МЗГ. Това е единственото специализирано училище по селско стопанство в Софийска област.

Предстоящото влизане в България в ЕС ще разкрие нови възможности за реализация на добре подготвените специалисти. Перспективите пред АТПГ са насочени към земеделието и свързаните с него широк спектър професии. Освен в обучението на ученици гимназията има добри традиции за придобиване на следдипломна квалификация и нове професии. До момента в АТПГ (ТМСС) са обучени 9 600 специалисти, които успешно се реализират в страната и чужбина.

Инфраструктура на здравеопазването

Със Закона за лечебните заведения се очерта правовата рамка и правилата за преобразуване на голяма част от лечебните заведения от **публична държавна и общинска собственост в частна държавна и общинска собственост**. Със смяната на собствеността върху лечебните заведения и превръщането им в пълноправни пазарни субекти се създават възможности за получаване на собствени приходи от медицинска дейност. С регистрираното общинско дружество Медицински център I - Златица се отдават под наем кабинети (при законово лимитиран минимален наем 1/10 от обичайния общински наем) и оборудване на частнопрактикуващи медицински специалисти. По такъв начин се дава тласък за проникване на частния капитал и частното предприемачество в общественото здравеопазване.

Изграждане на институцията "общопрактикуващ лекар"

Здравната реформа се опира в голяма степен на формирането на нова институция в извънболничната медицинска помощ - общопрактикуващия лекар. За разлика от досегашния участъков лекар общопрактикуващият лекар е заинтересован пряко от резултатите от дейността си. Пациентите в рамките на общината са го избрали по собствено желание и приходите му зависят от това, дали са доволни от професионалното му равнище и от отношението им към тях. Лекарят работи по дефиниран пакет дейности, в който важно място заема промоцията и профилактиката на здравето, ориентация на дейността към национални и регионални здравни приоритети.

Здравеопазването в общината е осигурено от еднолично ООД с фирма "Медицински център I – Златица" ЕООД, регистрирано по Търговския закон с предмет на дейност **ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ** и определено от Закона за лечебните заведения като "медицински център" с предмет на дейност **"ПРОФИЛАКТИКА, ДИАГНОСТИКА, ЛЕЧЕНИЕ, КЛИНИЧНИ И МИКРОБИОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ДРУГИ МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ СЪГЛАСНО ЧЛ.11 ОТ ЗЛЗ, СВЪРЗАНИ С ПРОФИЛА НА АМБУЛАТОРИЯТА"**. Дружеството е учредено без определен срок на дейност

Останалата част от мрежата на здравеопазването е представена от зъботехническа лаборатория и 4 бр. аптеки.

Основните проблеми в сферата на извънболничната помощ са свързани с невъзможност да се отделят целеви средства за ремонти и закупуване на нова апаратура.

Сериозен проблем остава навременното осигуряване на здравна помощ в селата без лекарски практики. В допълнение, достъпът до здравни услуги е проблем за голяма група лица без здравно осигуряване. Общината не разполага с нормативни документи и финансови инструменти за решаване на този проблем, но би трябвало да потърси свои решения.

Друг елемент от инфраструктурата на здравеопазването е работещата детска ясла в ОДЗ “Вяра, Надежда, Любов” с две групи деца до 3 год. възраст. В групите се отглеждат 28 деца, а персоналът е от медицински сестри.

В град Златица от дълги години функционира Дом за медико социални грижи, където са настанени за отглеждане деца, лишени от родителски грижи.

Вижданията за подобряване на здравното състояние на населението, здравните услуги и материално-техническата база, се свеждат до следните мерки и действия:

- Подобряване на материално-техническата база, доставяне на окомплектовано модерно оборудване;
- Поддържане квалификацията на кадрите, увеличаване на мотивацията им за предоставяне на качествени услуги;
- Решително подобряване на превантивното здравеопазване чрез действия на широки социални партньорства (община, неправителствени организации, здравни заведения, бизнес):
  - ✓ възстановяване на училищни лекари и стоматолози на издръжка на общината, които да провеждат профилактиката, ваксинациите, превенцията на зависимостите;
  - ✓ създаване на селищна среда, достъпна за хора с увреждания (двигателни и сензорни);
  - ✓ преодоляване на сравнително ниската информираност на населението относно техните права - създаване институцията “застъпник на пациентите”

Решимостта на изведените проблеми и реализуемостта на предложените мерки са в тясна зависимост от социално-икономическия статус на населението. Общото здравно състояние и качеството на медицинското обслужване имат реален шанс за осезателно подобряване само в среда с активна икономика, висока заетост и доходи, благоустроена селищна среда и възстановена екология.

Спорт

Традиционно развиваните видове спорт в община Златица на училищно ниво са борба, източни бойни изкуства и баскетбол. Както навсякъде в страната, дефицитното финансиране на спортните клубове е сред основните проблеми. Регистриран е спортен клуб “Стоян Николов”, който се е заел с изготвяне, осъществяване и обезпечаване на програми за развитие на спортовете: борба, баскетбол и източни бойни изкуства – карате до; организира и провежда вътрешни и международни състезания по спортовете; подпомата и насърчава всички форми за практикуване на спортовете; за укрепване на здравето и дееспособността на своите членове и издигане равнището на елитния спорт; разработва методически указания и програми, спортни календари, нагледни рекламни материали за дейността, координира и оценява

подготовката и представянето на клубните отбори и състезатели на вътрешното и международно поле, координира спазването на Закона за медицинско обслужване на спортистите, изпълнява наредбата за допинг-контрола в Република България; работи за подобряване квалификацията на спортно-педагогическите кадри и спортните съдии, популяризира челния световен и български опит; стимулира изграждането и стопанисва спортни обекти и съоръжения; подпомага социалната интеграция (включително и на инвалиди) и личностната реализация чрез различните спортове; насърчава и подпомага активното участие на деца в спортни мероприятия и съдейства за популяризиране и осъществяване на училищните спортни прояви; създава условия на своите членове за взаимодействие с трети лица в областта на спорта.

Хроничните финансови дефицити са в основата на лошото състояние на повечето от съществуващите спортни бази, амортизирани и недостатъчни съоръжения и екипировки, липсват спортни изяви. Спортната дейност се организира предимно в училищата (в тяхната спортна база), но календарът на спортните прояви (състезания, турнири) е беден. Това силно ограничава масовия интерес към спорта и спортната кариера. Изоставането на спорта в общината е осезателно както в масовата/любителската му форма, така и в професионалната.

Туризм

Въпреки благоприятното географско разположение и интересна история на населените места от община Златица, туризмът в района не е достатъчно добре развит. Причините за това, са както от финансов, така и от екологичен характер. Тежката екологична обстановка на Златишко-Пирдопската котловина през последните 50 години не предполага развитие на отбиха и туризма. С настъпилите промени в структуроопределящите предприятия в района и чувствителните подобрения по отношение опазване на околната среда се полагат основи за развитие и на туристическия бизнес. Това от своя страна допринася за местния икономически растеж и ръст на социално развитие, разширява броя на средствата и финансовите механизми за опазване на природните ресурси.

Планинският характер на релефа предполага подходящи условия за развитие на туризм. Основните причини за липса на активна туристическа дейност са неподходящите условия за развитие на конвенционален ски – туризм, нито Стара планина, нито Средна гора притежават подходящ релеф, продължителност на задържане и дебелина на снежната покривка; замърсената околна среда, която осуетява развитието на екологичен туризм и общата липса на туристическа инфраструктура.

Като интересен потенциален ресурс за развитие може да се разглежда близостта до първокласен път София-Бургас, както и до пътя Златица – Етрополе.

Селищата в община Златица са изходен пункт за близки хижи, намиращи се както в Стара планина, така и в Средна гора. Съществуват туристически

пътеки между хижите “Паскал”, “Артъовица”, “Мургана”, “Извора” и “Свещи плаз”

Хижа “Свещи плаз” е единствен туристически обект – общинска собственост. Намира се на стратегическо за старопланинския туризъм място, непосредствено под билото на планината до традиционните туристически маршрути между хижите “Мургана”, “Паскал” и “Момина поляна”.

Динамиката на общинската политика налага да се обърне сериозно внимание и на възникващите проблеми в сферата на отдиха и туризма, което се превръща във важно средство при планирането и развитието на устойчиви регионални и туристически мрежи.

Това се постига с реализацията на проекти, ориентирани към рехабилитация и подобрене на местна инфраструктура, с цел нарастване на туристическата и стопанска атрактивност на общината, в комбинация с маркетинг и реклама на съответните проекти.

С повишаване качеството и разнообразието на туристическите услуги и ефективното използване на наличната материална туристическа база се цели удължаване на туристическия сезон, въвеждане на нови туристически услуги и като краен резултат – повишаване общите приходи от сектора.

Младежки дейности

Проблемите на младите хора, тяхната реализация и мястото им в обществения живот са сред приоритетите на община Златица и обуславят необходимостта от създаването на дългосрочна младежка политика в региона.

Активна е ролята на местната комисия за борба с противообществените прояви сред малолетните и непълнолетните лица. Официална информация за употреба на наркотици и упойващи вещества не съществува, т.к. е трудно доказуема. По-широко навлиза употребата на психотропни вещества тип “екстази”, “ганджа” и др. от този вид, които се водят слаби и леки наркотици. В ползрението на Комисията са преди всичко малолетни и непълнолетни извършители на дребни кражби – джебчийство. Контингентът е предимно от малцинствените групи. Редки са случаите на дребно хулиганство – саморазправа, побой.

По – масова е нарушаването на вечерния час, определен със заповед на кмета на общината. Най – често нарушенията са в дискотеки и нощни клубове, където се употребява голямо количество алкохол.

Друг важен момент е масовото управление на МПС от непълнолетни и малолетни лица без свидетелство за правоуправление. За тази проява до голяма степен отговорни са родителите и семейството като цяло.

Проблемите сред младите, будещи най-сериозна тревога са:

- Отлив от спорта и туризма;
- Отлив от културните събития;
- Социална демотивация, апатия;

- Липсва уважение и чувство за отговорност към общинската и държавна собственост

От своя страна, младите хора разкриват неудовлетворението си към общината от липсата на прозрачност при вземане на решения, засягащи тяхното образование, трудова заетост, здраве и гражданско участие. Съществува необходимост от ориентиране към потребностите на младите хора, от създаване на центрове за младежки услуги, информация и консултации.

Инфраструктура на културата

Средища на културното развитие и духовното обогатяване на населението в общината са читалищата с техните библиотеки, църковни и религиозни домове и други културни институции.

Читалищата са “капилярите” на мрежата от културни институции. Функциониращите в общината към 2005 г. наброяват 4. В тях творят няколко любителски състави за деца и възрастни. Водещо в общината е читалище “Христо Смирненски”, което има 116 годишна традиция. Добра дейност развива читалището в с. Петрич, където е организирана и постоянна изложба – живопис. Уредената библиотека разполага с 10 000 тома литература. Самодейността е насочена главно към местния фолклор.

Читалищната материална база е в *незадоволително състояние*, особено в селата.

Сред *библиотеките* се откроява тази в гр. Златица, която е разположена в сградата на читалището, разполага с читални и предлага около 60 хил. тома литература. Изпълнява функциите на съвременен граждански и информационен център със собствена компютърна мрежа и Интернет връзка.

В общината има множество архитектурни и мемориални паметници. В гр. Златица се намират часовниковата кула, строена през 1777 год., снабдена с часовник през 1922 год., старият конак, метоха – скривалище на Васил Левски, Бояновата къща, храм паметник “Свети Великомъченик Георги”, Вехтия кемер, църковния комплекс “Спасово кладенче”, параклисите “Свети Кирик и Юлита” и “Света Петка”.

Съществуват много културни, исторически, мемориални и архитектурни паметници в с. Петрич. Това са църквата “Св. Великомъченик Георги” - построена през 1857 год., разрушена по време на Априлското въстание и възстановена през 1879 год., Камбаната, Руски паметник – костница, паметни плочи на Априлци и др.

Културните събития на община Златица са свързани с националните и християнските празници. Отбелязват се:

на 2 януари – годишнина от Освобождението на Златица от турско робство

на 21 януари – “Бабин ден”

на 19 февруари – годишнина от обесването на Васил Левски с шествие и поклонение пред Метоха

на 3 март – националният празник на Република България
през март е празникът на АТПГ
22 април – Ден на Земята
последната пълна седмица на април – седмицата на гората
на 8 и 9 май - годишнина от Априлското въстание
през месец май – “Майски празници” в Златица – изложби, концерти,
литературни срещи, преглед на детската книга и изкуствата за деца
“Спасов ден” – традиционен празник на църковния комплекс “Спасово
кладенче” – концертна програма, народни веселия, светен курбан
на 24 май – Ден на славянската писменост, на българската просвета и
култура
последната неделя на м. май – празник на град Златица
на 6 септември – Деня на Съединението
на 22 септември – Ден на независимостта на България
на 20 септември – “Вмч. Евстати и дружината му” празник на село
Карлиево
на 12 октомври – ден на българската община
на 1 ноември – ден на народните будители
на 8 ноември – “Св. Архангел Михаил” – празник на село Петрич
на 24 ноември – “Св. Екатерина” – празник на село Църквище
на 7 декември – празник на ОУ “Отец Паисий”
от 20 до 31 декември – Коледни и Новогодишни тържества

1.5. СТОПАНСКИ СЕКТОР

1.5.1. Развитие на икономиката - тенденции, процеси, проблеми

В района функционират фирми на рудодобивната и металургична промишленост – Юнион Миниер Пирдоп Мед, Елаците – Мед АД с. Мирково и “Наван - Челопеч” с. Челопеч, които са *структуроопределящи* за икономиката на общината.

Успешно работят множество частни фирми, занимаващи се предимно с търговска дейност.

Хранителни и промишлени стоки произвеждат: ЕТ “Станко Метанов” – млечни продукти; ЕТ “Велев”, ЕТ “Ара” и ПК “Златица 91” – хляб и хлебни изделия; ЕТ “Током” и ЕТ “Тасев” произвеждат гумени изделия, извършват регенерат на гуми и др.

Две са кооперациите в общината: ПК “Златица- 91” и ТПК “Български килими”.

Успешно работи и “АМ – Хемус” АД клон Златица, която се занимава с изграждане на пътни настилки, благоустрояване, ниско строителство.

Търговска дейност в общината развиват : ЕТ “Девон стил” и “Девон груп” ООД - търговия на едро и дребно; ЕТ “Оскар” – търговия с хранителни стоки; ЕТ “Маги –3” с борса за търговия на едро и магазин за хранителни стоки; ЕТ “Фрезия” – ресторант и магазин за цветя;

Промените в обществения и икономическия живот съществено измениха картата на работещите фирми в общината. Заличена е традиционното текстилно, шивашко и трикотажно производство. То се оказва неконкурентоспособно да устои на динамиката на пазара.

Променливостта на икономическите показатели отчасти се дължи на неравномерното териториалното разпределение на икономическите дейности (съсредоточаването им главно в града).

Малкият и среден бизнес е резултат от протичащите процеси на структурната реформа. Дейността на МСП основно е насочена в сферата на търговията и услугите, промишлеността, транспорта и селското стопанство. Макар и слабо изразена като тенденция, редица представители на МСП в общината се утвърждават като сериозни пазарни субекти и в други сфери на стопанството – хранително-вкусовата промишленост, строителството и др. Като сериозен недостатък на дейността му може да се посочи липсата на достатъчно предприемачески опит, на квалифициран персонал в областта на икономиката и управлението и на средства за инвестиции в производството. Съществуващите МСП не използват потенциала си за иновации, защото не разполагат с висококвалифициран персонал за разработване и въвеждане на нови технологии с цел повишаване обема и качеството на продукцията.

Политиката на общината към тази група е насочена към създаване на възможности за инвестиране – предлагане на терени и други обекти общинска собственост, териториално-селищно устройство и други услуги.

Развитието на бизнес услугите е важен фактор за конкурентоспособността и съживяването на икономиката в общината. Малък е броят на наетите лица във фирми и организации, предлагащи финансови, застрахователни, консултативни, информационни услуги и услуги за търговия с недвижими имоти в община Златица. Този сектор се характеризира с ниска ефективност и не съдейства в достатъчна степен за развитието на икономиката на общината. Положителен факт е наличието на утвърдени бизнес-организации, които са реални партньори на общината. Съществува необходимост от създаване на условия за обединено и интегрирано предлагане на услуги от страна на общината и бизнеса.

Информационните и комуникационни технологии (ИКТ) имат голямо влияние върху скоростта на промените в регионите и териториалното разпределение на икономическата активност. Структурата на възможностите за реализиране на изследвания и развитие на технологиите в този период на променящи се обективни условия в община Златица не е особено развит. Преодоляването на изостаналостта по отношение на технологичното развитие, икономиката на знанието и информационното общество е от решаващо значение за развитието на общинската икономика.

Инвестиционна активност

Инвестиционната активност е от особено значение за икономическото развитие на общината. През последните години липсват външни инвестиции в общината, които да предполагат значително структурно преустройство на икономиката.

Изводи за икономическото състояние на общината

- Община Златица се характеризира с развитие на многоотраслова икономика.
- Икономическите показатели определят град Златица като община със слаби позиции в Югозападния район за планиране и страната.
- Икономическият спад и последиците от ликвидирането на част от структуроопределящите производства от близкото минало още не са преодолені. Промисленото развитие изисква продължително реструктуриране и модернизация. Ориентирането към иновационни и конкурентноспособни традиционни производства ще изисква значителни инвестиции.
- Нетните приходи от продажби в общината се формират главно от малките и средни предприятия, които трудно могат да предложат необходимото реструктуриране в конкурентноспособни и динамични производства. Те са "буфер" срещу безработицата и фактор за "оцеляване", но не и фактор за развитие на ефективно и конкурентноспособно производство.

1.5.2. Развитие на селското стопанство

База за развитие на селското стопанство представляват земеделските земи. Релефът оказва голямо влияние върху количеството и качеството на обработваемата земя. Поради планинския характер на релефа, земеделските земи в района са 52,293 дка, от които обработваемите земи са 15,206 дка, или едва 29,07%. Преобладават ливадите, мерите, пасищата и високопланинските пасища, което е предпоставка за развитие на животновъдството на тази територия.

Района на община Златица се характеризира с делувиални и алувиални почви. Замърсяването на почвите има полиметален характер с водещ замърсител мед. В отделни случаи се наблюдава замърсяване с As, Zn, Pb. Замърсяването поставя въпроса за използването на площта и за оценката на селскостопанското използване. Подвижността и достъпността на медните съединения може да се намали чрез варуване на почвите, системно торене с високи норми фосфатни торове и внасяне на органични маси.

За да се спазват ветеринарно-санитарните изисквания относно натрупаните тежки метали в растенията би могло да се предложи, следните култури да се отглеждат за семеизобилие: пшеница, зимна ръж, тритикале, царевица, картофи, резене и коноп. Специално място може да се отдели на интродуцирането на етерично-маслените култури (напр. лавандула) и цветята.

Някои видове растения могат да бъдат използвани за извличане на тежките метали от почвата, като произведената биомаса може да се предлага за суровина в химическата промишленост.

Таблица: Селскостопански фонд и обработваема земя в община Златица

Община	Територия (дка)	Селскостопански фонд (дка)	% от територията	Обработваема земя (дка) (без естеств. ливади)	% от селскостопанския фонд
Златица	163 306	52 293	32,00	15 206	29,07
ОБЩО за региона	717 328,5	286 388	39,92	102 769, 86	35,88

Растениевъдство

В община Златица за 2004 г. са засети 290 дка пшеница или с 20% по-малко от засетите площи през 1999 г. Средните добиви за 2004 г. са 215,6 кг/дка пшеница, 157 кг/дка – ечемик и около 60 кг/дка царевица за зърно. Добивите са под средните за областта, което обуславя и тенденцията към намаляване на засетите площи. През 2004 г. царевицата за зърно обхваща 70 дка, а ечемикът едва 20 дка. Планинският и полупланинският характер на региона обуславят развитието на картофопроизводството. Засадените с картофи площи през 2004 г. са 72 дка.

Зеленчукопроизводството преди години е било основен поминък на населението в населените места на общината. Поради спиране работата на консервната фабрика в Златица и проблеми с напояването, и това производство е изоставено. Производството е за задоволяване нуждите на домакинствата.

Животновъдство

Източник на данните за броя на животните и птиците са анкетните карти, попълвани от земеделските производители при регистрирането им в Областна дирекция “Земеделие и гори “ на Софийска област.

В областта на животвъдството преобладават, традиционно, овцевъдството и говедовъдството. Според събраната информация общият брой на животните през 2005 г. в общината е както следва: 800 говеда; 1800 овце; 900 кози; 600 свине; 18500 птици и 30 биволи. Тенденциите за промяна на броя на животните и птиците, характерни за страната, се наблюдават в сравнително изразен вид и в общината.

Отчетени са и 26 бр. лица, занимаващи се с пчеларство.

Наблюдава се тенденция към намаление броя на отглежданите говеда, спрямо предходните години. Това не отговаря на тенденцията за запазване на броя на говедата в национален мащаб през последните години и ясно показва, че има съществени проблеми пред млекопроизводителния сектор.

Липсват данни за продуктивността на животните, но след като се наблюдава тенденция за намаляване на техния брой, може да се счита, че една от причините за това е тяхната ниска продуктивност както и незадоволителната реализация на стоковата продукция.

Като цяло, животновъдството е далеч от оптималния си капацитет. Преобладават дребните стопанства с натурален и полу-пазарен характер. Сериозен проблем е остарялата, амортизирана и на места полуразрушена материално-техническа база.

Хидромелиорации

Поливното земеделие е една от решаващите предпоставки за изграждане на ефективен и конкурентноспособен аграрен сектор. Затова е необходимо да се извърши ремонт и възстановяване на поливните площи и обслужващите ги съоръжения, да се използва целия потенциал за добре устроени поливни площи.

Отдадените на концесия общински язовири са с предмет на дейност “Рибовъдство, поливни и мелиоративни дейности”, което е предпоставка за развитие на поливното земеделие.

Научното обслужване на аграрния сектор е незадоволително. Офисът на Служба Земеделие и гори в гр. Златица е единственото звено, оказващо административна помощ на земеделските производители. Друго звено, работещо по проблемите и информационното обслужване на земеделските производители, е Областната служба за съвети в земеделието, откъдето всеки може да получи информация за най-новите насоки в развитието на животновъдството, внедряването на нови технологии, отговарящи на изискванията на европейските стандарти.

Пазар на земя

Търсенето на земеделска земя в община Златица е слабо и насочено към местоположението на земята и високата ѝ категория /за землищата на общината IV и VI/. Свързано е с фактора поливност и достъп до път, с цел придобиване собственост на маломерни имоти за задоволяване нуждите на домакинството. Предлагането също е слабо. Предимно се предлагат имоти, необработвани с години, ниска категория, трудно достъпни и неполивни. Преобладаващото мнение сред земеделските стопани е, че липсва икономически интерес, способите им за производство са нерентабилни, а средствата – недостатъчни.

Транзакции

Пазарът на земеделски земи в община Златица през 2004 г. се характеризира с реализирани 12 сделки за 53,641 дка земя при цена от 70 до 150 лв./дка. Преобладава покупката на ниви и ливади IV – VI категория на земята в гр. Златица. Купувачи в повечето случаи са арендаторите.

Арендни отношения

През 2004 г. са сключени 57 арендни договора и е наета 185,351 дка земеделска земя, от 51 арендатори. Преобладава натуралната рента. На собствениците се предоставят от 40 до 60 кг/дка зърно. Размерът на договореното рентно плащане е за срок до 15 години. Все още голяма част от собствениците на земеделски земи предпочитат да реализират собствеността си чрез получаване на рента, а не чрез покупко-продажба. Чрез получаването на регулярен доход от рента, собственикът има възможност да реализира икономически собствеността си и в същото време, да изчака по-добра пазарна цена на земята, за да я продаде.

Проблемът с разпокъсаната собственост е на дневен ред и в община Златица. Необходимо е да се разширят административните и организационни облекчения за доброволно окрупняване на земеделските имоти и насърчаване на арендуването, като се гарантира сигурност и за собствениците, и за наемателите в рамките на сключените арендни договори.

Регистрирани производители на селскостопанска продукция

Съгласно разпоредбите на Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) към Министерство на земеделието и горите е изграден и функционира Регистър на земеделските производители. С всяка изминала година броя на регистрираните земеделски производители в община Златица се увеличава.

Основни изводи

Положителните аспекти на сектора се изразяват в:

- Благоприятни почвено-климатични условия за отглеждане на характерните за общината земеделски култури;
- Традиции и опит при отглеждане на селскостопански култури;
- Увеличаване броя на земеделски производители, отглеждащи технически култури.

Неблагоприятни страни са:

- Исторически замърсявания на почвите от тежката промишленост през последните 50 год.;
- Неефективно производство, нарушена връзка между наука, производство и пазар;
- Ниско ниво на организираност на производителите, липса на действени организационни структури на местно ниво;

- Липсват производствени мощности за обработка на продукцията от зеленчукопроизводството;
- Раздробеност, маломерност на площите и фермите;
- Голям брой разнородни собственици и ползватели на земеделски имоти;
- Ниска техническа съоръженост, остаряла и амортизирана МТБ;
- Намаляване броя на животните;
- Невъзстановени мелиоративни съоръжения, неизползван потенциал на поливните площи.

Перспективи за развитие на селското стопанство са в сферата на:

- Въвеждане на технически култури
- Създаване на масиви от трайни насаждения – чрез закупуване или наемане за дългосрочно ползване на земя по законовия ред;
- Стимулиране на биологичното производство - повишаване на осведомеността, запознаване на производителите с нормативната база, както и с научните постижения и добри практики;
- Задълбочаване на връзките между професионалната гимназия с аграрен профил и общинските структури

Горско стопанство

Горите играят важна роля за опазване на почвите и водите, поддържане на стабилното състояние на атмосферата и на разнообразието в растителния и животинския свят. Горите имат способността да се възстановяват и ако се използват и стопанисват разумно и съобразно принципите на устойчивото развитие, те могат да бъдат надежден източник на ценни суровини и материали, подпомагащи развитието на общините в икономически и социален аспект.

Община	Горски фонд, дка	Процент от територията на общината	Процент от територията на региона	Горски фонд, общинска собственост дка	Горски фонд на глава от населението дка/жител
Златица	102 949	63%	14,35%	50 395,27	15,02

Общата площ на горския фонд на общината е 50 395,27 дка., които се стопанисват от общинско звено “Гора”. Горският фонд в землището на село Църквище възлиза на 3 745 дка, а на село Карлиево – 12 389 дка.

Разнообразният и сложен релеф има определяща роля за формирането на типовете месторастения по отношение степента на почвеното овлажняване, на количеството светлина и топлина.

Старопланинската ограда на котловината е от палеозойски и горнокредитни скали, стръмна и обеззалесена. Средногорската ограда е от гранити, покрита с букови гори. Преобладават делувиялно - пролувиални и кафяви горски почви. Големи площи са заети от ливади и пасища.

Съгласно съществуващото ландшафтно райониране на страната Златишко - Пирдопската котловина попада в Централно-Балканска планинско котловинна ландшафтна област; Витошко-Ихтиманска ландшафтна подобласт; Златишки ландшафтен район и е отделна, самостоятелна ландшафтна единица.

Формира обща водонапорна система с преобладаващо подхранване от издигнатите части на Стара планина и Средна гора.

Подземните води в са преобладаващо инфилтрационен тип, като се подхранват от атмосферни валежи и стичащи се по склоновете повърхностни води.

Късите и стръмни склонове на Стара планина предопределят характера на речната мрежа. Реките, течащи на юг от главното било на Стара планина, са десни притоци на река Тополница. Река Златишка е със 73 кв.км. площ на водосбора и дължина 142,2 км. и е ляв приток на Тополница, значително помаловоден от десните, които са с типичен надлъжно-долинен ландшафт, с прилежащи странични дерета и оврази към близките хълмисти скатове.

Всички реки и долове имат каменисти дъна и стръмни склонове, обрасли със семенни и издънкови гори, или иглолистни култури. Поради това ерозията не е с големи размери. За ограничаване на ерозионните процеси трябва да се провеждат лесотехнически мероприятия за подобряване на горскорастителната покривка – главно условие за защита на почвата.

От естествено разпространените дървесни видове, най-широко участие имат бял бор, черен бор, бук, дъб, цер и др. Тези дървесни видове образуват както чисти, така и смесени насаждения. От храстите най-често се срещат глог, люляк, драка, дрян, леска, шипка, капина и други.

Тревната покривка е сравнително бедна, представена предимно от житни треви, детелина, ягода, къпина, коприва, млечка, лепка и др. От билките най-често се срещат белият равнец, жълтият кантарион, риганът, боровинки и др.

Залесената площ от горския фонд на община Златица е 49 дка. Общо дървопроизводителната площ възлиза на 14 023,27 дка.

Недървопроизводителната горска площ е 36 372 дка. Една част от тях (поляни, просеки и др.) могат да се използват за странични ползвания в горския фонд, а друга част (пътища, временни складове, разсадници и др.) служат за провеждане на лесовъдските мероприятия.

Общият запас на дървесина в горския фонд на лесничейството е 109 927 куб.м. стояща маса без клони, в т.ч. иглолистна дървесина – 7 360 куб.м и широколистна дървесина –102 567куб.м.

Основните насоки на организация на горското стопанство в общината са предвидени в лесоустройствените проекти и са съобразени с поставената цел по групи гори и земи съобразно функциите им.

В горите и земите с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции организацията на стопанисването е насочена преди всичко към разширеното възпроизводство на главния продукт – дървесината, при пълно запазване на водоохранните и почвозащитни функции на гората. Проектирани

са подходящи залесявания, реконструкция на насажденията, сечи и други мероприятия, изцяло съобразени с екологическите условия на района. Предвижда се залесяване общо върху 85 дка. Залесяване ще се извърши върху площи след различни видове сечи, при реконструкция на насажденията и попълване на редини. Направлението на стопанисването в защитните и рекреационни гори и земи има за цел непрекъснато подобряване и увеличаване на особените им функции. Така в защитните гори (противоерозионни и мелиоративни), основната цел е запазване на съществуващата растителност и почвата, както и ограничаване на ерозионните процеси чрез подходящи мероприятия, запазване на инженерните съоръжения и подобряване на ландшафта около тях.

От горите на територията на общината се добива дървесина, която се продава на различни потребители, добиват се и дърва за огрев. Предвидено е ползване чрез различни видове сечи на дървесна маса в размер на 10 992 куб.м годишно (без клоно).

Развитието на дейностите, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите ще създава работни места за голяма част от населението на общината.

На територията на горския фонд ще се осъществяват и в бъдеще редица странични ползвания – паша на едър и дребен добитък, добив на сено от голите площи. Има добри условия за добив на билки, горски плодове и гъби.

1.5.3. Развитие на индустрията

Производство на хранителни и селскостопански продукти.

В последните години успешно се развива млекопреработването. Частни и кооперативни са пунктовете за изкупуване на мляко.

Консервното производство вече години наред е заличено от икономическата карта на общината. Базата на затворената консервена фабрика е продадена на частни лица. Добивите на селскостопанска продукция на територията на общината не предполагат възраждането на това производство.

На по-големи масиви общинска и частна собственост се произвеждат зърнени култури ечемик, овес, жито. Необходимо е да се разработят пустеещите и неефективно използваните досега земи, които са общинска собственост, и да се търси ефективно екологично производство на предимно технически култури.

Текстилната и шивашката промишленост има силни традиции в общината. Функционира ТПК “Български килими”, която няма дългосрочни договори и затова работи предимно по поръчка и на ишлеме.

Дървопреработването също изживява криза. Частни са работилниците за преработка на дървен материал.

В отрасъл ***строителство*** на територията на общината функционират предимно външни фирми, които са утвърдени и поддържат различни обекти.

Напоследък развиват своята дейност няколко частни фирми, доставчици и производителки на PVC профили за дограма.

В структурата на промишленото производство преобладава дялът на малките и микропредприятията. В преобладаващата си част, те се характеризират с много нисък размер на добавената стойност. Необходими са мерки, които да доведат до повишаване на тяхната ефективност, както и до обединяването им в клъстери или бизнес мрежи.

Поради относително ниските инвестиции, които са вложени за развитието на шивашката промишленост, отрасълът е много лесно мобилен и с нетрайни перспективи за развитие в общината. Необходимо е да се търси развитие на това производство в бъдеще.

1.6. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Техническата инфраструктура на общината обхваща материално-техническите мрежи и съоръжения на четири основни инженерни системи:

- транспортна;
- енергийна;
- водостопанска;
- съобщителна.

Ускореното доизграждане и реконструкция на техническата инфраструктура от областно и местно значение е един от най-важните приоритети на Националния план за регионално развитие. Важен акцент се поставя върху изграждането на пътищата от третокласната и четвъртокласната мрежа, които осигуряват междуселищните връзки и разширяват ефекта от изграждането на главните транспортни артерии. Общините разработват и осъществяват основни инфраструктурни проекти, което оказва пряко и косвено влияние върху развитието на цялостната икономика на региона. Това ще съдейства благоприятно за преодоляване на съществуващите социални проблеми и ще доведе до:

- насърчаване на дребното и средно предприемачество;
- повишаване качеството на услугите;
- повишаване на заетостта (намаляване на безработицата);
- опазване на околната среда (ГПСОВ, депа за твърди битови отпадъци и т.н.).

Транспортна инфраструктура

На територията на община Златица има добре развита транспортна мрежа. Железопътният транспорт е представен от Трета главна линия София – Тулово – Карнобат. Линията е единична и електрифицирана като общинският център има жп гара. Сериозни проблеми са натрупани през последните години по отношение стопанисването и управлението собствеността на железопътната

инфраструктура (в частност жп-гара Златица и прилежащите ѝ сгради и територии). При направен оглед на място са констатирани неподдържани и занемарени основни сгради и помещения, разбити плочници по перона, непочиствани тревни площи около гарата и цялото гарово пространство. Общината е внесла сво ипредложения за набелязване на конкретни мерки и предприемане на необходимите действия в ЖП – Управление София. За осъществяване на набелязаните мерки и провеждане на единна политика за бъдещо развитие на железопътния транспорт на територията на Община Златица е необходима спешна промяна в настоящия кадрови екип на гарата. Нужен е квалифициран ръководен състав, който да поддържа, стопанисва и охранява инфраструктурата.

Републиканската пътна мрежа е представена от главен път I-6 София-Бургас, който пресича гр. Златица. Останалите населени места са разположени на известно разстояние от двете му страни.

Друг важен транспортен коридор е пътят Е-37, преминаващ през с. Църквище и гр. Златица и свързващ, през Златишки проход, населените места от котловината със Северна България. Продължавайки на юг, този път е основна връзка с гр. Панагюрище и с цяла Южна България. В момента участъкът Златица-Етрополе е затворен за ремонт и е в процес на изграждане новото трасе на пътя. Реализацията на този обект е със стратегическо значение за бъдещото развитие на община Златица като формиран транспортен и икономически кръстопът в Югоизточен планировъчен район.

По-отдалечено от общинския център е село Петрич, разположено в Ихтиманска Средна гора. До него съществуват изградени пътни връзки, които са части от пътища 31-75 (от разклона при ханче “Мирково” до границата с Поибрене) и 31-74 (от разклона за Смолско до върха при манастирчето).

Наличните данни сочат, че състоянието на пътната инфраструктура е сред най-сериозните проблеми с техническата инфраструктура в общината. Това се отнася предимно до четвъртокласната пътна мрежа.

Общинската пътна мрежа е добре развита в пространствено отношение, но в резултат от недостатъчното и нередовно финансиране на ремонта и поддръжката, и поради факта, че общината не разполага с достатъчно човешки ресурс, който да упражнява контрол по пътищата, пътната мрежа се уврежда и разрушава изключително бързо. Има наличие на множество мрежовидни пукнатини и дупки в асфалтовите покрития, съществуват пътни участъци с нарушено отводняване, нарушена пътна основа и други дефекти, което изисква цялостно преасфалтиране, а в някои случай дори е необходимо полагането на нова основа и цялостно преизграждане на пътя.

Водостопанска система

Водостопанската система е обслужваща система, взаимно свързана с всички сфери на човешката дейност. Основни подсистеми на водостопанската инфраструктура са:

- питейно-битово водоснабдяване;
- отвеждане и пречистване на отпадъчните води;
- хидромелиорации;
- хидроенергетика.

Водоснабдителната инфраструктура на територията на общините е сравнително добре изградена.

Питейно-битово водоснабдяване

Питейната вода за населението в общината се осигурява по гравитачен път от планински водохващания, изградени по южните склонове на Стара планина. Това означава, че количеството подавана вода е в пряка зависимост от оттока, формиран на територията на региона от валежите. Водният потенциал на общината е незначителен, което обуславя наличието на проблеми с питейното водоснабдяване.

Съществуващите водопроводи се нуждаят от реконструкция и ремонт. ВиК системите и съоръженията на територията на общините се експлоатират и поддържат от район на “В и К” ЕООД София-област.

В с. Църквище съществуващият водопровод е полаган през 50 – те години и е от азбестово-циментови тръби с дължина около 2400 м. Община Златица има изготвен работен проект за цялостна реконструкция на външния водопровод.

В с. Карлиево захранването с вода става от дренажни водохващания, като в процес на реализация е проект за изграждане на допълнително водохващане, с което ще се осигури регулярно водоснабдяване на селото през цялата година.

Гравитачното подаване на вода обуславя сравнително ниските цени на питейната вода в общината.

Отвеждане и пречистване на отпадъчните води

В общината има изградена канализационна мрежа, но няма пречиствателни станции за отпадъчни води. Необходими са инвестиции за доизграждане до 100% на канализациите на всички населени места (към момента всичките са канализирани на 70%). По отношение на пречиствателните станции за отпадъчни води следва да се разгледат възможности за обединяване на общини, например Пирдоп и Златица, поради

факта, че населението им поотделно е твърде малко за изграждането на самостоятелно съоръжение.

Телекомуникации

Единната съобщителна система (ЕСС) обхваща комплекс от технически съоръжения, мрежи и дейности, които осъществяват далекосъобщенията, пощенските услуги, радиоразпръскването и телевизионните предавания. Подсистемата на далекосъобщенията включва телефонните и телеграфните услуги и мрежи. Степента на развитие на телефонните съобщения се приема като обобщаващ показател за развитието на цялата подсистема на далекосъобщенията.

Съобщителната инфраструктура в общината е добре развита. Качеството на връзките е на сравнително добро ниво. Най-слабо телефонизирано в община Златица е с. Петрич, а в махала Бодят няма нито един телефонен пост. Телефонната плътност за община Златица е 63% от общия брой домакинства.

Телевизионен сигнал достига до всички населени места. Необходимо е изграждането на ретранслаторна уредба за осигуряване на устойчив телевизионен сигнал в с. Петрич. На територията на региона работят два кабелни оператора. Всички мобилни оператори предлагат обслужване с мобилни комуникации, като общината има добро покритие. Населението на община Златица се обслужва от Териториално поделение "Български пощи", където се предлагат универсални услуги и услуги по договор.

Енергийна инфраструктура и електроснабдяване

Източник на електроенергия за община Златица е националната електроенергийна система. На територията на общината няма изградени енергийни източници - ТЕЦ или ВЕЦ. Територията на общината в електроенергийно отношение обхваща електро-района в гр. Пирдоп. Има изградена електроразпределителна станция между Златица и Пирдоп. Всички населени места са електрифицирани. В нито едно населено място не се подава електричество с напрежение под 220 V. Уличното осветление в общината е подменено с енергоспестяващо.

Като цяло електроразпределителната система е реконструирана и поддържана на добро равнище с повишени механични и електрически параметри, резултат на което са значително спадналият брой аварии и смущения.

Газоснабдяване

През територията на община Златица не минава клон от националната газопроводна система.

Община Златица е член на учредения “Средногорие енергиен консорциум в региона” (СРЕК), прераствал в Индустриален Клъстер “Средногорие Мед”.

Перспективните цели на Клъстера до 2013 година са:

- повишаване конкурентноспособността на индустриалния сектор в региона на Централното Средногорие;
- устойчиво развитие и опазване на околната среда съгласно националните и регионалните приоритети, изискванията на ЕС и Споразумението за устойчиво развитие от Световната конференция в Рио де Жанейро от 1992 година.

Средносрочните цели до 2007 година са:

- разработване и предлагане на стратегически инвеститори на инвестиционни проекти за технологично обновление и внедряване на иновации за намаляване на крайната продукция;
- разработване и предлагане на стратегически инвеститори на инфраструктурни и други инвестиционни проекти за повишаване на енергийната ефективност и намаляване излъчването на вредни емисии във въздуха, водата и почвите;
- реализиране на програми и проекти за подобряване условията на труд в предприятията – участници в клъстерната мрежа;
- усъвършенстване на системата за повишаване на образованието и квалификацията за нуждите на клъстерната мрежа.

Краткосрочна цел за 2005 година е:

- да се идентифицира, поощри и подпомогне създаването и функционирането на Индустриален клъстер “Средногорие Мед” в съответствие със специфичните условия в региона на Централното Средногорие и приоритетите в икономическата политика на Българското правителство.

Изготвено е проучване, което представя анализ на енергийния сектор в район Средногорие в контекста на алтернативите за бъдещо развитие на енергийната инфраструктура и очакваното либерализиране на националния енергиен пазар.

Предимствата на природния газ като енергиен източник са безспорни и това е една много добра възможност за развитието на общината, като включването към газоснабдителната мрежа ще зависи от икономическата обосновка. Трябва да се вземе предвид, че сравнения с други населени места, където са изградени или са в процес на изграждане мрежи за централно топлоснабдяване или снабдяване с природен газ, не са единствения критерий за икономическа целесъобразност. Във всички случаи е необходимо да се направи социологическо проучване на общественото мнение за определяне нагласите на потребителите от региона.

Екология

Състоянието на околната среда в община Златица е пряко свързано с урбанизацията на територията, използването на ресурсите ѝ, развитието на промишлеността, дългогодишните дейности в селското и горско стопанство,

степената на влаганите инвестиции в инфраструктурата и пречистването на отпадъчните води.

Контролът върху състоянието на околната среда се провежда по компоненти на средата и фактори, в съответствие с поредицата от специализирани закони за управление на околната среда, приети през последните години за сближаване със законодателството на ЕС.

През последните години по-голямата част от производствените мощности на основния замърсител, медодобивния комбинат, са подменени и завода като цяло провежда стабилна екологична политика в посока намаляване замърсяването на околната среда. Това доведе до подобряване на качествата на околната среда, като са намалени емисиите, замърсяващи въздуха, водата и почвата.

Състояние на атмосферния въздух

Златишко-Пирдопската котловина оформя затворен въздушен басейн. Метеорологичният фактор в комбинация с релефа е от решаващо значение за разпространението, разсейването и утаяването на вредните вещества. Преобладаващите североизточни ветрове насочват емисиите на вредни вещества в атмосферата към населените места от общината /гр. Златица, с.Църквище и с. Карлиево/, а продължителните периоди на тихо време пречат на разпръскването им. Температурните инверсии от своя страна възпрепятстват вътрешната динамика на приземния въздушен слой и изнасянето на замърсяващите го частици нагоре в свободната атмосфера. Мъглите също съдействат за задържане на замърсителите във въздуха и отлагането им на земната повърхност.

Качеството на въздуха в населените места от общината се определя преди всичко от източниците на вредни вещества (емитери), разположени в котловината. Те могат да бъдат разделени условно на 3 групи:

А/ Големи промишлени източници:

- “Юмикор Мед” – гр. Пирдоп (прах; тежки метали – Cu, As, Pb, Cd; серен диоксид; сярно-кисела мъгла -серен диоксид и серен триоксид; азотни оксиди; CO; CO₂ (сероводород);
- Асфалтова база - гр. Златица с прилежащите ѝ обекти – ТСИ – с. Петрич (организирани и неорганизирани прахови емисии в атмосферния въздух);
- “Елаците Мед” – с. Мирково;
- “Челопеч майнинг” – с. Челопеч;
- хвосрохранилището на “Асарел Медет” – гр. Панагюрище.

Б/ Горивни и производствени процеси в малки промишлени предприятия и в бита;

В/ Автомобилният транспорт.

Разположението на няколко големи източника на вредни емисии в атмосферния въздух в сравнително малката затворена котловина я прави “гореща точка” по отношение на замърсяването. Извършеният в района контрол на въздуха показва, че концентрацията на серен диоксид и прах в атмосферата често надвишава одобрените в България стандарти. Най-голямо замърсяване с прах, серен диоксид и тежки метали в праха се наблюдава в северната част на котловината и има неправилно изтеглена форма в направление запад – изток, защото струята със замърсителя при нейното движение достига насрещните северни хълмове на Стара планина.

Води

Основен воден обект в района на цялото Златишко-Пирдопско поле е р.Тополница. Тя е приемник на останалите реки и дерета като р. Пирдопска и р.Златишка, които от своя страна се захранват от Кисело дере и Санър дере, р.Воздол, Чуговишко дере и много други по-малки дерета. Това определя натрупването на замърсители в р. Тополница.

В района се намират следните пунктове от НАСЕМ за контрол качеството на водите: р. Тополница на шосеен мост за Панагюрище, р. Тополница при с. Поибрене и р. Тополница след град Копривщица. До 1999 г. са съществували и още два пункта, отразяващи пряко влиянието на “ЮМИКОР МЕД”, а именно – пункт на р. Пирдопска след вливане на р. Златишка преди р. Тополница и р. Тополница при с. Петрич.

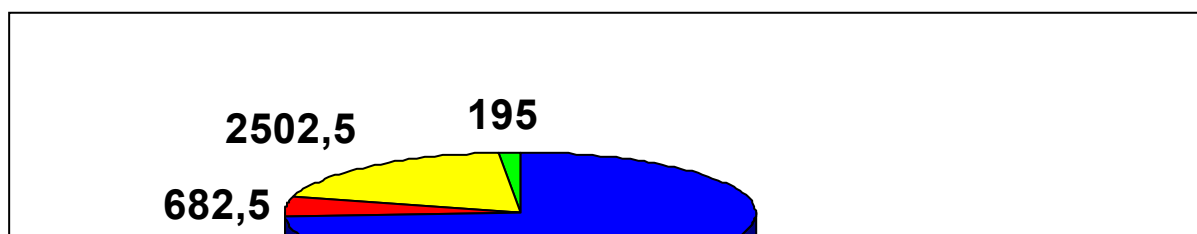
Населените места в общината имат сравнително добре развита канализационна мрежа без изградени главни довеждащи колектори и ГПСОВ. Налице са значителен брой зауствания в протичащите през населените места реки и дерета, които допълнително внасят замърсяващи вещества с типично битов характер в приемниците.

Питейната вода за населението в региона се осигурява по гравитачен път от планински водохващания. Това означава, че количеството подавана вода е в пряка зависимост от оттока, формиран на територията на общината от валежите. Гравитачното подаване на вода обуславя ниските цени на питейната вода.

Отпадъци

Твърдите битови отпадъци по състав и количество се изменят под влияние на фактори от социален и икономически характер, поради което за различните години тези параметри се променят.

Генерираните твърди битови отпадъци на територията на гр.Златица и с. Църквище през последната година според данни от фирма “Любекс” ЕООД, са в рамките на 13 000 t , като според източника на формирането им се разпределят по следния начин:

От централизираното сметосъбиране и извозване са обхванати само град Златица и село Църквище, което представлява 89,56% от населението в общината.

Дейността се осъществява от фирма “Любекс” ЕООД гр.София, клон Златица съгласно договор за концесия № 11-01-910 / 13.09.1999 г.

Събирането на отпадъците се извършва в контейнери от 4 m³, контейнери тип “Бобър” РА и кофи за смет тип “Мева” 110 л., които са равномерно разпределени по територията на населените места. Обикновено кофите за смет са пред частните домове, а контейнерите се поставят на централни места, пред жилищните блокове и в близост до училища, фирми, борси и магазини.

Състоянието на съдовете за събиране на ТБО – кофи и контейнери е задоволително.

Извозването на кофите за смет от частните домове става по утвърден график 4 пъти месечно.

Контейнерите от 4 m³ също се извозват по график утвърден от кмета на общината, освен това и при подаден сигнал до офиса на фирмата за напълнен контейнер същият своевременно се извозва.

Контейнерите “Бобър”РА до момента се извозват при запълването им без да е утвърден график или схема за транспортиране до депото.

На територията на община Златица няма площадка за разделно събиране на отпадъците, няма претоварни станции за отпадъците преди предаването им за крайна преработка. Тъй като единственият начин за обезвреждане на отпадъците е тяхното депониране, същите се събират от местата на генериране, транспортират се до сметището и се депонират.

Сметището за битови отпадъци, обслужващо община Златица се намира в землището на гр. Пирдоп и заема площ от 9 дка. То е с отдавна запълнен капацитет, но продължава да се експлоатира съвместно от общините Пирдоп и Златица. Обезопасено е с подпорна стена, а в миналото е била изградена телена мрежа на бетонови колове, която в момента липсва. Депонираните отпадъци периодично се разстилат, пробутват, подравняват и уплътняват.

В населените места, където не е осигурено централизирано събиране и извозване са се образували нерегламентирани сметища. Депониране на битови и строителни отпадъци се забелязва покрай дерета и речни корита, с което се влошава естетическото и екологичното състояние на съответния район.

Община Златица съвместно с общините Пирдоп и Челопеч работи по изграждане на ново регионално депо, отговарящо на съвременните изисквания за сметище от такъв тип. Началото за изграждане на този обект е поставено в средата на 2004 год. Предвижда се до края на 2005 год. да бъде въведен в експлоатация I-вия етап от строителството.

През 1998 год. е изработена Общинска Програма за управление на отпадъците, която е допълвана в края на всяка следваща календарна година и към момента е с изтекъл срок на действие. Изработена е нова програма към април 2002 год. по която общината в момента работи.

По отношение чистотата на населените места на територията на общината съвместно с Бюрото по труда се осъществяват програми за временна заетост, в които са включени определен брой лица за зимно улично почистване и за целогодишно поддържане чистотата на тротоарни, улични и паркови площи, междублокови пространства и речни корита. Кошчетата за смет са доставени от фирма “Любекс”, която отговаря за организираното сметосъбиране и сметоизвозване в общината. Същите са поставени предимно в централната градска част.

Шум

Съществуват различни източници на шум в селищната среда на общината – транспортните потоци на автомобилния и железопътен транспорт, промишлени, транспортни и комунално-битови обекти, спортни площадки и др.

Основен източник на шум на територията на общината е автомобилният транспорт. Той не създава здравен риск т.к. няма значително натоварване и висок интензитет на движение на моторните превозни средства в населените места.

Не е правен анализ за дела от населението, подложено на наднормено ниво на шума.

Защитени територии

В общината няма защитени територии, които са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи.

2. СИНТЕЗИРАН АНАЛИЗ (SWOT)

Прилагането на този аналитичен инструмент позволява:

- пределно синтезирано представяне на една комплексна картина на общината;
- изграждане на предварителна представа за решимостта на разкритите проблеми;

- насочване към приоритетните сфери на развитие;
- насочване към приоритетните проблеми за решаване.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ✚ принадлежност към Югозападния район за планиране със стопански и културен център София ✚ стратегическо транспортно-географско положение ✚ добре развита читалищна и библиотечна база ✚ наличие на културни, исторически и архитектурни паметници ✚ наличие на добре развити горски масиви 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ територии подложени на екологичен стрес ✚ амортизирана ВиК мрежа ✚ недостатъчна инвестиционна атрактивност ✚ липса на икономическо многообразие в отрасловата структура на икономиката ✚ нисък дял на преките чуждестранни инвестиции ✚ нисък дял на малките и средните производствени предприятия и намаляване на заетите в тях ✚ лоша инфраструктура ✚ непълноценно използване на наличните туристически ресурси ✚ липса на ангажираност и заинтересованост от страна на обществеността

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> ✚ развитие на животновъдство и фуражопроизводство ✚ модернизация на селското стопанство ✚ развитие на туризма и отдиха ✚ подобряване на инфраструктурата ✚ развитие на семеен, малък и среден бизнес 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ липса на инвестиции ✚ обвързаност на общинския с републиканския бюджет ✚ замърсяване на околната среда

3. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

3.1. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Визията е обобщена представа/желание на една общност за стандарта на живот и качествата на средата, която тази общност изгражда, поддържа и

обитава. Местните хора искат сигурен поминък, достъпни и качествени услуги, надеждни комуникации. Искат да има какво да предложат на децата си, да ги задържат до себе си. Макар и скромен, дори този хоризонт на желанията би бил трудно реализуем от гледна точка на пазарната среда и конкуренция в утрешна обединена Европа. Необходимо е да се поставят нови цели и критерии на развитието, да се пречупи инерцията на старото мислене и прекомерно облягане на държавата. Това го могат младите и образованите – хората, носещи в себе си високите критерии и готовност да се конкурират. Те са стратегическият ресурс за развитие на общината.

От друга страна, скокът в посока на мечтаното развитие изисква определено време и много усилия на общинската администрация, социално-икономическите партньори и цялата местна общност.

На тази основа е формулирана и визията за развитие на общината:

“ОБЩИНА ЗЛАТИЦА – ДУХОВЕН, ОБРАЗОВАТЕЛЕН, СПОРТНО – РАЗВЛЕКАТЕЛЕН И ТЪРГОВСКИ ЦЕНТЪР НА СРЕДНОГОРИЕТО, СТРЕМЯЩ СЕ КЪМ УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА И ОКОЛНАТА СРЕДА И СОЦИАЛНА СПРАВЕДЛИВОСТ ЗА ВСИЧКИ СВОИ ГРАЖДАНИ”

Визията очертава крайния желан резултат от усилията на всички в развитието на общината.

Чрез визията си, общината е очертала ясна картина на очакваното бъдеще. Това предполага огромни усилия за мобилизиране на всички налични собствени ресурси и привличане на външни. Това изисква още подреденост в действията и следване на подходяща стратегия. Това е стратегия, комбинираща позиция на *подкрепа* за очертаващите се опори на преструктуриращата се икономика с *активна, агресивна* позиция по отношение на инфраструктурите и *стабилизираща* позиция по отношение на демографските процеси и развитието на общината.

4. ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ И МЕРКИ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

Дефинирани са следните *приоритетни сфери на плана за развитие* на община Златица:

- 1. Изграждане на качествена жизнена среда с ефективна урбанистична инфраструктура и комуникации.**
- 2. Създаване на оптимална икономическа среда за пълноценна трудова реализация.**
- 3. Заетост, образование и здравеопазване.**

4. Възможности за пълноценен отдих, културни изяви и развлечения.

5. Участие на гражданите в местното самоуправление.

За всяка от приоритетните области на плана за развитие са адресирани цели и мерки, следващи логиката на основната цел:

1. Изграждане на качествена жизнена среда с ефективна урбанистична инфраструктура и комуникации.

Цел 1: Постигане на ефективно развитие на елементите на инфраструктурата на общинско ниво.

Мярка 1: Създаване на градоустройствена основа за обслужване на собствеността и реализиране на инвестиционни инициативи.

Дейности:

1. Допълване на кадастралната карта със специализирана информация, чрез геодезическо заснемане на място от оторизирани лица.
2. Изработка цифров модел на имотния кадастър
3. Изработка на кадастър на водопроводната и канализационна мрежа.
4. Изработване на градоустройствен план на Златица с хоризонт за развитие 2010 – 2015 г.

Цел 2: Подобряване на инженерната инфраструктура, рехабилитация на уличната настилка и благоустройство на жилищните квартали.

Мярка 1: Рехабилитация на местната пътна мрежа и изграждане на пътища и пешеходни алеи

Дейности:

1. Изграждане на пътя Етрополе – Златица – Панагюрище;
2. Изграждане, ремонт и поддържане на общинската пътна мрежа, обслужваща преобладаващата част от територията
Път Златица - Карлиево
Път Златица – Църквище
Път Църквище – Челопеч
Път Челопеч – Карлиево
Път Петрич – м. Бодят
3. Рехабилитация и изграждане на пешеходни и велосипедни алеи, инфраструктурни съоръжения и обслужващи обекти.
4. Изграждане на нови и ремонт на съществуващи тротоари.

Мярка 2: Изграждане на достъпна обществена среда в сградите на институциите и благоустройство на откритите пространства

Дейности:

1. Благоустрояване Централна градска част – Златица
2. Благоустрояване площад - Църквище
3. Благоустрояване площад - Петрич
4. Благоустрояване площад – Карлиево
5. Изграждане на достъпна среда в сградите на институциите
6. Изграждане на достъпна обществена среда по пл. «Македония» с реализация на II етап от предвиденото благоустрояване на площадното пространство
7. Възстановяване на уличната настилка:

Преасфалтиране на улиците:

в Златица – с приоритет: «Розова долина», «Юрий Гагарин», «Събко Милков», «Нено Гугов», «Мария и Захари Сергиеви», «Чайка», «Голеш», «Сава Чукалов», «Иван Вазов», «Райна Княгиня», «Рад Радев», «Гълъбец», «Иван Русеков», «Средна гора», «Зл. поле», «Якуб Враня», «Зл. проход», «Баба Тонка», «Йордан Йовков», «Георги Златанов», «Цар Калоян» и постепенно цялата улична мрежа

в Карлиево – поетапно всички улици

в Петрич - поетапно всички улици

в Църквище - поетапно всички улици

8. Благоустрояване на жилищни квартали – рехабилитация на междублокови пространства, зелени площи, детски площадки, градинки и паркове;
9. Отреждане на терени за паркинги и гаражи.
10. Изграждане на пешеходна алея по ул. ”Стара Планина” към църковния комплекс “Спасово кладенче”
11. Определяне на места за информационни табла /билбордове/

Мярка 3: Рехабилитация на водопроводната и доизграждане на канализационната мрежа

Дейности:

1. Проектиране и поетапна подмяна на участъци със силно амортизирани водопроводи;
2. Проектиране и изграждане на нови канализационни клонове;
3. Реконструкция и доизграждане на водопроводни мрежи в селата;
4. Реконструкция на канализационната мрежа в града и доизграждане в селата;
5. Проектиране и изграждане на пречиствателна станция за питейна вода в град Златица.
6. Саниране на питейните водохващания за всички населени места от общината.

Мярка 4: Въвеждане на енергоефективни системи

Дейности:

1. Енергоефективна реконструкция на уличното осветление в населените места;
2. Газифициране и топлофициране на обществените и други сгради в Златица след газификацията на региона;

3. Прилагане на енергийно ефективни мерки в общинските сгради /саниране сградите на детските градини, ОБА, ОУ, оборудване и др./
4. Саниране сградата на АТПГимназия

Мярка 5: Подобряване състоянието на железопътната инфраструктура

Деятности:

1. Ремонтно - реставрационни работи по основната сграда на жп-гара Златица, пероните, гарово пространство и прилежащите терени.

Цел 3: Развитие на комуникациите и инвестиции за въвеждане на стандартите на информационното общество

Мярка 1: Развитие и модернизация на информационните и комуникационните мрежи и услуги. Подобряване на съобщителните връзки като качество и обхват на предлаганите услуги

Ограниченото предлагане на модерни съобщителни услуги главно в общинския център изисква доразвитие на съобщителната мрежа и в по-малките населени места, успоредно с модернизацията и разширяване достъпа до повече и по-качествени съобщителни услуги. Това е свързано с:

Деятности:

1. Подобряване на телекомуникационното обслужване в малките населени места на основата на нови цифрови телефонни централи.
2. Развитие на технологии и услуги, предоставяни чрез по-нататъшна цифровизация на фиксираната телекомуникационна мрежа.
3. Създаване на технологични условия за качествен достъп до Интернет.
4. Адаптиране на обществените сгради към съвременните изисквания за използване на компютърни мрежи, информационно и комуникационно оборудване
5. Повишаване на общата осведоменост и заинтересованост посредством засилените комуникация и взаимодействие между органите на местното самоуправление и гражданите и издаване на информационен бюлетин.
6. Създаване възможности за работа на сателитни оператори и електронни медии.

Цел 4: Опазване и поддържане на природната среда и екологичното равновесие, рационално използване на природните ресурси за икономическо развитие и осигуряване на здравословна жизнена среда

Мярка 1: Опазване и обновяване на горския фонд, подобряване състоянието на речните корита, прилагане на мерки за опазване на биоразнообразието, ефективно управление на водните ресурси и промоция на природното богатство.

Дейности:

1. Организиране на залесяването на обезлесени местности според ЛУП;
2. Създаване на масиви от бързорастящи дървесни видове, на подходящи места;
3. Почистване, укрепване и залесяване на речни корита;
4. Създаване на програма за ефективно и многостранно използване на дървесината и отпадъците от дървесината от общинския горски фонд;
5. Извършване на лесотехнически мероприятия в общинския горски фонд, съгласно изготвения ЛУП

Цел 5: Осигуряване на устойчиви дейности по управление на отпадъците и опазването на околната среда.

Марка 1: Ефективно управление на отпадъците

Дейности:

1. Изграждане на модерно регионално депо за битови отпадъци и въвеждането му в експлоатация
2. Въвеждане на разделно сметосъбиране.
3. Оптимизация на системата за управление на отпадъците
4. Ликвидиране на стари замърсявания с битови отпадъци (незаконни сметища) и почистване на микросметища.
5. Проект – завод за изгаряне /или неутрализиране/ на битовите отпадъци.

2. Създаване на оптимална икономическа среда за пълноценна трудова реализация.

Цел 1: Развитие на малкия и средния бизнес

Марка 1: Повишаване на конкурентоспособността чрез маркетинг, премахване на пречките за инвестиции, координиране на инициативите за икономическо развитие

Дейности:

1. Маркетингово проучване на възможностите и дефиниране на потенциални инвеститори;
2. Маркетингова реклама за извоюване и утвърждаване на имидж на община Златица като отлично място за успешен бизнес;
3. Разширяване на контактите с чужди бизнес-партньори, организиране и участие в бизнесфоруми и срещи;
4. Участие в инициативи и проекти съвместно с местния бизнес.

Марка 2: Прилагане на местни инструменти, стимулиращи развитието на малките и средни предприятия

Дейности:

1. Изграждане на административен капацитет за усвояване на структурните фондове.

2. Защита интересите на потребителите – мерки съгласно действащата нормативна уредба.
3. Насърчаване на местни бизнес единици за създаване на стабилна заетост.

Мярка 3: Популяризиране европейските стандарти за качество и програмите по предприсъединителните европейски фондове

Дейности:

1. Издаване на бюлетин;
2. Провеждане на информационни кампании и инфо дни.

Мярка 4: Развитие на традиционни отрасли с потенциал – хранително - вкусова промишленост, текстилна и шивашка промишленост, дървообработване и др.

Дейности:

1. Анализ на нуждите, проблемите и възможностите за подкрепа от страна на общината;
2. Развитие публично-частни партньорства за повишаване конкурентноспособността на малкия бизнес.
3. Провеждане на регулярни срещи с бизнеса за информиране относно общински проекти;
4. Създаване на условия за развитие на лека промишленост и високотехнологични производства;
5. Осигуряване на информация за възможностите за финансиране по Европейски програми и фондове на регионално, национално и международно ниво (със съдействието на неправителствени организации). За целта може да се организира специален раздел в уеб страницата на общината;
6. Разработване на пакет от инструменти за стимулиране на бизнеса на местно ниво

Мярка 5: Развитие на търговията

Дейности:

1. Проектиране и изграждане на открита стокова борса.

Цел 2: Съживяване и развитие на традиционни отрасли в селскостопанското производство

Мярка 1: Развитие на селското стопанство.

Дейности:

1. Извършване рекултивация на земеделски земи и засаждане на терените с технически култури и трайни насаждения.
2. Стимулиране на инициативи по окрупняване на земеделските масиви.
3. Провеждане на информационни кампании сред селскостопанските производители за възможностите и източниците на финансиране

4. Подпомагане развитието на малки частни земеделски стопанства чрез консултации, изготвяне на проекти и др.
5. Реконструкция и възстановяване на хидромелиоративните инсталации в земеделските имоти и изграждане на водохващане на р. Велесека.

3. Заетост, образование и здравеопазване

Цел 1: Въздействие върху пазара на труда в насока повишаване заетостта на населението.

Мярка 1: Постигане на гъвкав пазар на труда и социална интеграция

Активните мерки на пазара на труда следва ефективно да се съчетаят с политиката на общината в областта на подкрепа на предприемачеството и МСП и изграждането на нова образователна инфраструктура с многопрофилно предназначение. Партньорство със заинтересованите институции в общината за реализирането на мерки за увеличаване заетостта в различни области, съобразени с конкретните икономически и социални условия на територията на общината, както и за извършване на общополезни дейности, които ще обновят облика ѝ, ще имат добър социален ефект.

Дейности:

1. Информирание на работодателите и безработните лица за политиката по заетостта, регламентирана в Националния план за действие по заетостта;
2. Изготвяне и реализация на проекти и програми «Шанс за младите хора»;
3. Действия за засилване на социалната интеграция на хората в неравностойно положение, в т.ч. хората, изложени на социално изключване, малцинствата и хората с увреждания;
4. Модернизация на системите за социална защита, така, че да стимулират поддържането на заетостта;
5. Ежегодни програми за осигуряване на заетост сред трайно безработни лица от общината по НП «ОСПОЗ».

Цел 2: Въвеждане на европейски модел на общообразователно и професионално обучение сред децата и младежите от общината

Мярка 1: Повишаване качеството на предлаганите образователни услуги

Дейности:

Развитие на СОУ «Св. П. Хилендарски» като конкурентно средно училище

1. Повишаване квалификацията на педагогическия състав като гарант за качествена грижа за децата;
2. Усъвършенстване на материално-техническата база.

- 2.1. ремонт, реконструкция, обновяване и мерки за опазване на МТБ;
- 2.1. обзавеждане и оборудване на кабинети;
- 2.3. обогатяване на училищния библиотечен фонд.
- 3. Осъществяване на оперативно взаимодействие и координация между община Златица, МОН, РИО на МОН, МФ, МЗ, ДАМС и др. институции по прилагането на законовата и подзаконова нормативна уредба в образованието.
- 4. Осигуряване на ресурсни учители за интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности.
- 5. Изготвяне стратегии за развитие на образованието в община Златица.

В сферата на професионалното обучение на територията на община Златица:

- 1. АТПГ да се превърне в учебно-производствена база за обучение на представители от различни земеделски фирми, юридически и физически лица;
- 2. Да се прилагат програми, включващи образование и обучение по модерни и иновационни технологии, използвайки български и чуждестранен опит;
- 3. Консултация, мотивация и насърчаване на земеделските стопани за по-добра ориентация и реализация на пазара;
- 4. Осигуряване на лектори и специалисти, които да подпомагат дребните и средни земеделски стопани в тяхната дейност;
- 5. Разработване на проекти, свързани с прилагане на нови технологии в практичното земеделие;
- 6. Прилагане на програми за постоянно и краткосрочно обучение и квалификация.

Марка 2: Развиване на таланти, интегриране на малцинствени групи и на деца със специфични образователни потребности в училище.

Дейности: Участие в проекти

Марка 3: Строителство, ремонт и поддръжка на сгради

Дейности:

- 1. ОУ “Отец Паисий” – завършване строителството и въвеждане в експлоатация на новия учебен корпус
- 2. ОУ “Отец Паисий” – текущи ремонтни работи по сградата на старото училище.
- 3. ОДЗ «Вяра, Надежда, Любов» - основен и текущ ремонт
- 4. ЦДГ «Слънце» - основен и текущ ремонт
- 5. АТПГ – обновяване на сградния фонд; закупуване на нова техника и механизация; изграждане на спортен комплекс;

Цел 3: Навременно и качествено здравеопазване за всички

Мярка 1: Подобряване на здравните услуги и свободния достъп до тях

Дейности:

1. Обновяване на сградния фонд на здравната мрежа – основен и текущ ремонт;
2. Доставка на модерно и окомплектовано медицинско оборудване;
3. Интегриране на МЦ с водещи лечебни заведения в страната;
4. Създаване на условия за привличане на медицински специалисти;
5. Училищните здравни и стоматологични кабинети – развиване, модернизиране и кадрово обновление за провеждане на здравна профилактика на учениците;
6. Участие в национални и международни проекти и здравни мрежи.
7. Повишаване на профилактично - здравната култура на местното население и издаване във връзка с това на информационни бюлетини.

4. Възможности за пълноценен отдих, културни изяви и развлечения.

Цел 1: Развитие на културата, спорта и младежките дейности

Мярка 1: Развитие на културата, опазването и експонирането на културно-историческото наследство

Дейности:

1. Осигуряване на инвестиции за обновяване на културните институции /ремонт и реставрация на читалищните сгради, паметниците на културата и музеите/;
2. Опазване, експониране и социализиране на културно-историческото наследство /развиване на етнографските сбирки, организиране на изложби
Насърчаване на предприемачеството в сферата на културата, обвързване с културен туризъм и постепенно преминаване към самоиздръжка на институциите;
3. Създаване на партньорства между общинската власт, културните институции, неправителствения сектор и бизнеса за насърчаване на художественото творчество и обогатяване на културния календар на общината чрез инициране и осъществяване на културни прояви, конкурси, семинари, срещи, изложения и други промоционални прояви;
4. Стимулиране на художествената самодейност, художествените занаяти и традиции в характерната култура на различните етноси.

Мярка 2: Подкрепа на спортните клубове и дейности

Дейности:

1. Създаване на условия за развитие на младите хора и защита на децата и модернизация на спортните бази в общината;
2. Подобряване качеството на съществуващата и разширяване на наличната спортна база за осигуряване на пълноценното ѝ използване и опазване;
3. Изграждане на покрит спортен комплекс;
4. Публично-частно партньорство при ползване на спортните обекти.
5. Включване на различните спортни клубове в годишните календари на федерациите

Мярка 3: Работа с младежта

Дейности:

1. Организиране на кампании и работа с деца и младежи;
2. Превантивни мерки от страна на за местната комисия за борба с противообществените прояви сред малолетните и непълнолетните лица

Цел 2: Развитие на социалните услуги и интеграция на уязвимите групи

Мярка 1: Развитие на социалните услуги

Дейности:

1. Ремонт и модернизация на средата и условията в ДСП;
2. Активно включване на неправителствения сектор в подобряване предоставянето на социални услуги;
3. Увеличаване броя на лицата, ползващи социални услуги, предоставени от Домашен социален патронаж, чрез разширяване на предлаганите социални услуги
4. Оптимизиране дейността на общинските социални звена /социалните асистенти по НП "ОСПОЗ"/

Мярка 2: Интеграция на уязвимите групи

Дейности:

1. Насърчаване на достъпа на уязвимите групи до образование, на активно поведение на трудовия пазар и др.
2. Подобряване достъпа на хора с увреждания до обществени места, сгради, транспорт, обществена информация и др.
3. Подпомагане семействата с деца-инвалиди, търсене на адекватни начини и средства за включването им към социални програми и проекти, подпомагането

им с финансови и други средства за лекарства, лечение, балносанаториуми и други.

4. Сътрудничество и подпомагане на регистрираните религиозни общности в общината.

Цел 3: Развитие на алтернативен туризъм

Пълноценното използване на богатото природно и културно наследство *чрез развитие на алтернативен туризъм* е една от целите и нереализираните възможности за развитие на общината. Усилията трябва да се насочат към създаване на продаваеми туристически продукти и туристически “новини”, изграждане на туристическа инфраструктура, квалификация на кадри, специализирана информация, активен маркетинг, регионално и национално коопериране, информираност и адекватно поведение на местното население, благоустрояване в планираните дестинации.

Настоящите стопански резултати от сектор “туризъм” са символични. За селските райони, продаването на туристически услуги може да стане и осезаема икономическа опора.

Мярка 1: Професионална промоция и реклама на туристически продукти, базирани на сегашното предлагане и подобряване на туристическата инфраструктура и информация

Дейности:

1. Изготвяне на рекламни материали за популяризиране на общинските хижи “Свещи плаз” и “Кара тепе”.
2. Изграждане на екопътеки и зелени коридори;
3. Обновяване на пътната инфраструктура в туристическите ареали;
4. Ремонт на общинските хижи;
5. Реализиране на единна програма за визуална информация, ориентация и реклама на туристическото предлагане в общината (желателно е да се разшири и до мащабите на областта);

5. Участие на гражданите в местното самоуправление.

Цел 1: Укрепване на капацитета на общинската администрация и подобряване координацията в процеса на изпълнение на общинския план за развитие

Мярка1: Подобряване на взаимодействието между кмета на общината и общинския съвет чрез създаване обединена общинска група за подкрепа на изпълнението на общинския план, която да включва

Дейности:

1. Организационна и технологична подготовка, наблюдение и оценка на неговата реализация, като обезпечава и процеса на разработване на конкретните решения за местните органи на властта;
2. Изготвяне на регулярни доклади, справки и материали за изпълнението на плана и провеждане на политика на публичност и прозрачност по неговата реализация.
3. Създаване на механизъм за осъществяване на текуща координация и обвързаност на отделните общински политики в общината.

Мярка 2: Създаване на програма за обучение и развитие на умения в общинската администрация за подкрепа на местната икономическа активност и подобряване на социалния климат в общината.

Дейности:

1. Участие на общинските служители в курсове и семинари за повишаване професионалната квалификация.

Цел 2: Подобряване на организацията и качеството на предоставяните от общинската администрация услуги чрез развитие на нови форми на обслужване и прилагане на модерни информационни услуги

Мярка 1: Равностойно участие на всички заинтересовани страни в изпълнението на общинския план, както и тяхното обучение за работа с нови информационни технологии и форми на услуги.

Дейности:

1. Изграждане на център за административни услуги на физически и юридически лица в общината;
2. Въвеждане на добри практики и положителен опит в организацията на публичните услуги в общината

Цел 3: Засилване на партньорството и междуобщинското сътрудничество

Мярка 1: Засилване на партньорството и междуобщинското сътрудничество

Дейности:

1. Участие в съвместни проекти.
2. Възстановяване и разширяване на международното сътрудничество между Община Златица и други общини и райони в страните от Централна, Източна Европа и Балканския п-в (гр. Егоръевск, Московска обл., Русия; гр. Мнихово Храдище, Средно-чешка обл.
3. Обмен на специалисти в областта на образованието, здравеопазването, културата, общинската администрация, търговията и бизнеса.
4. Съвместно участие в НПО, кълъстери, публично-частни партньорства и др.

Цел 4: Създаване на програмен и проектен капацитет

Мярка 1: Създаване на капацитет за ефективно планиране, програмиране, управление, контрол, наблюдение и оценка и подготовка за усвояване на средствата по структурните инструменти на ЕС, а така също от национални и местни източници.

Дейности:

1. Подготовка и обучение на кадри и експерти по стратегическо планиране и програмиране и управление на крупни проекти и програми;
2. Създаване в общината на специализирано звено по управление на програми и проекти и работа по Структурните фондове и програми;
3. Изграждане на ефективно сътрудничество и партньорство между малцинствата и местните институции;
4. Техническа помощ за подготовка на проекти;
5. Финансов одит и контрол;
6. Информационно осигуряване на процеса на управление на проекти и програми;
7. Системи за мониторинг и оценка на разработени и реализирани проекти и програми.

Цел 5: Усъвършенстване управлението на финансите и общинската собственост на територията на Община Златица – подготовка за финансова децентрализация (Финансово управление на общината)

Мярка 1: Прилагане на съвременни системи за финансово управление и контрол за целесъобразното разходване на бюджетните средства

Дейности:

1. Прозрачност и публично обсъждане от местната общност на проекта за бюджет и отчета за неговото изпълнение.
2. Усъвършенстване на системите за финансово управление и контрол за подобряване на отговорността при финансово управление на Общината.
3. Превантивен и текущ контрол за законосъобразно и целесъобразно разходване на бюджетните средства.

Мярка 2: Финализиране на общинската приватизация, увеличаване ролята на концесионния процес и постигане на ефективно действащ следприватизационен и след концесионен контрол

Дейности:

1. Създаване на условия за прозрачна, бърза и икономически ефективна приватизация, при равнопоставеност на инвеститорите.
2. Подпомагане на малкия и среден бизнес при равнопоставеност на частната инициатива на територията на Общината.
3. Подобряване на условията за инвестиции, засилващи конкурентноспособността на местния бизнес, чрез предлагане на нови обекти за приватизация.

4. Засилване на ролята и ефективността на следприватизационния контрол върху изпълнението на задълженията на купувачите, поети с приватизационните договори, чрез съвместни проверки с общински съветници.

Мярка 3: Повишаване събираемостта на дължимите вземания от физически и юридически лица

Дейности:

1. Контрол по събираемостта на дължимите данъчни и неданъчни приходи.
2. Взаимодействие с НАП, съдия-изпълнители, за подобряване на събираемостта на публичните и частните общински вземания

Цел 6: Постигане на по-добро и по-ефективно обслужване на гражданите и бизнеса

Мярка 1: Усъвършенстване организацията на управление и работа в общинската администрация

Дейности:

1. Поетапно реализиране на проекта за електронно правителство.
  - Осъществяване на текущ документооборот с институции и ведомства с електронни документи, подписани с универсален електронен подпис;
  - Извършване на услуги по електронен път посредством интернет-страницата на Общината, в т.ч. въвеждане на електронни банкови плащания за общински услуги.
2. Въвеждане на ISO – стандартите в работата на общинската администрация.
3. Обезпечаване надеждна физическа и електронна защита на информация и документи.

Мярка 2: Повишаване информираността на гражданите и прозрачността на работа на Общинската администрация и Общинския Съвет

Дейности:

1. Повишаване публичността и прозрачността на работа на Общински съвет и информационната обезпеченост;
2. Повишаване публичността и прозрачността в работата на Общинска администрация
3. Създаване, поддържане и обновяване на общинска уеб страница.

Цел 7: Разширяване на международно сътрудничество и ефективността на връзките с обществеността

Дейности:

1. Поддържане високо ниво на информираност на обществеността за дейността на местната власт;
2. Усъвършенстване механизмите за участието на гражданите в процесите на местното самоуправление;

3. Усъвършенстване на рекламна стратегия на община Златица;
4. Поддържане на създадените международни контакти и акцентирание върху икономическите аспекти на сътрудничеството.
5. Ангажираност на общината и местните институции по изпълнение на Националния план за действие по ромското включване.

5. РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЗЛАТИЦА

Организацията на изпълнението на общинския план за развитие на община Златица включва следната последователност от действия, свързани с:

- ресурсното осигуряване и разпределяне на средствата при реализацията на мерките;
- функционалната, институционалната и териториалната организация на действията по изпълнение на мерките, програмите и проектите на плана;
- оперативното управление и координацията между участниците в процеса на реализация;
- мониторингът /наблюдението/, оценката и контролът на изпълнението по отношение на целите, действията, ресурсите и резултатите;
- актуализацията и усъвършенстването на самия планов документ, и
- осигуряването на публичност и прозрачност на самия процес на разработване, приемане и реализация на плана, което пряко се свързва с засилване демократичността в управлението.

Всички тези съставни етапи на реализацията следва да бъдат програмно, ресурсово, кадрово и организационно осигурени.

Ресурсното осигуряване и разпределение на средствата при реализация на мерките в рамките на общинския план за развитие на община Златица се осъществява чрез разработената индикативна финансова таблица (Приложение 1). Тя дава числен финансов и времеви израз на предвидените в плана мерки. Групирани, основните източници за финансиране на планираните дейности и проекти са:

- национални източници, включващи средствата на държавното финансиране – републикански бюджет, общински бюджети, от търговски дружества с държавно и общинско участие и финансиране от частни търговски дружества;
- средства с източник Европейския съюз – предприсъединителни фондове ФАР, САПАРД и ИСПА до началото на 2007 г.; Структурни фондове и Кохезионен фонд, както и останалите инициативи на Общността - след приемането на страната ни за пълноправен член на ЕС;

- безвъзмездни средства от други източници и донорски програми;
- привлечени средства чрез кредитни инструменти и инвестиционни фондове.

Програмата за реализация и по - специално индикативната финансова таблица следва да се обвържат с процедурата по изработването на проекта на бюджет на общината. В индикативната финансова таблица в резултат от извършен мониторинг и оценка е възможност да се правят целесъобразни оперативни и текущи изменения по промяна на размера на определени средства или прехвърляне на конкретни ресурси, както и да се актуализират отделни източници на финансиране, срокове, приоритети и конкретни изпълнители на мерки от плана.

Функционалната, институционалната и териториалната организация на действията по изпълнение на мерките, програмите и проектите на плана се осъществяват от общинския съвет и кметът на община Златица.

Приемането на самия план от общинския съвет предполага широко гражданско обсъждане и одобрение. Приетият план за развитие се нуждае и от съществена медийна подкрепа и последващо до довеждане знанието на обществеността. На публикуване от страна на общината подлежат не само конкретните мерки на плана, но и съответните действия и процедури, които съпътстват тези мерки.

Както всички общини, така и Златица трябва да разчита на собствения си капацитет и ресурси за финансиране подготовката на проекти и тяхното съфинансиране. От една страна, това означава при съставянето на годишните бюджетите да се определят приоритети и да се отпускат средства за разработване и съфинансиране на приоритетни проекти. От друга страна това налага възприемане на активна позиция от общината за мобилизиране на ресурси чрез създаване на партньорства както с НПО, така и с частни фирми и/или други общини, т.е. чрез обединяване на средства.

Прилагането на принципа на партньорство е само по себе си механизъм за повишаване на капацитета за усвояване на средства на общината. Усвояването на огромните средства по Структурните фондове не би било възможно без да се мобилизират усилията на широк кръг от местни партньори, т.е. на цялата общност за развитие, за разработване и предлагане на голям брой висококачествени проекти. В пазарната икономика финансовите средства са съсредоточени основно в частния сектор. Здравите местни партньорства с частния сектор откриват пътя към частно съфинансиране, с което се осигуряват допълнителни средства за местни проекти.

Наложително е да се приложат неотложни мерки за повишаване на програмния и проектен капацитет на общината, доколкото достъпът до тези финансови източници трябва да зависи от нейната действителна способност да представят ефективни и конкурентни проекти. Местните участници трябва да осъзнаят, че успешното им участие в Структурните фондове на ЕС и

програмите, подкрепящи регионалното развитие, ще зависи и от тяхната инициатива, способност за поемане на риск, новаторство и капацитет за изграждане на партньорство.

6. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЗЛАТИЦА

Наблюдението на изпълнението на ОПР е задача на Общинския съвет на община Златица и на Кмета на общината. Това налага съветът да вземе решение за създаване по предложение на кмета на **работна група за наблюдение** на плана. На основа на взетото решение кмета издава заповед за нейното създаване. Групата за наблюдение следва да включва представители на съвета и експерти от състава на общинската администрация, като организацията и функционирането ѝ се регламентира с решение на ОбС.

Групата за наблюдение:

- Разглежда и предлага за утвърждаване на индикаторите за наблюдение на степента на изпълнение на плана. В правомощията на съвета е той да утвърди по предложение на кмета на общината изготвеното предложение от групата, като съответно определя техния конкретен набор и стойностите им;
- Периодично извършва преглед на постигнатия напредък и докладва на ръководството на общината състоянието и възможните мерки;
- Обсъжда резултатите и степента на достигане на целите и приоритетите, изготвя отчет за постигнатите резултати;
- Разглежда резултатите от междинната оценка, ако такава е възложена и прави предложение пред ръководството на общината за предприемане на необходимите действия;
- Ежегодно изготвя доклад за изпълнението, като предлага мерки за промяна, ако това е наложително. Докладът и мерките се предлагат на кмета за последващо внасяне и разглеждане от съвета;
- Прави предложения за усъвършенстване на плана, както и за преразпределяне на средствата по мерките, програмите и проектите.

В рамките на дейността си групата за наблюдение изготвя регулярни или конкретни отчети, които предоставя на съвета и кмета на общината. В отчетите се оценява и прогреса при реализацията на плана и изпълнението на показателите и индикаторите.

Актуализация

Настоящият план е отворена система. Веднъж приет, той би трябвало да остане относително “твърд” в стратегическата си

насоченост и цели, но отворен и гъвкав – по отношение на мерките и дейностите.

Заключение

Общинският план за развитие на община Златица е основен документ за провеждане на политиката за регионално развитие на местно ниво. С негова помощ се обективизират действията на местната изпълнителна власт и се създават условия за планомерно и целенасочено изпълнение на решенията на общинския съвет и дейността на кмета и общинската администрация.

От гледна точка на неговото последващо прилагане съществуват определени потенциални рискове, които са силно застъпени в дейността на общинските ръководства именно при реализацията на общинския план за развитие. Често пъти този процес е свързан с риска за тоталната промяна и отказ от приемственост.

За целта се налага върху него да се осъществява непрекъснат мониторинг, с помощта на който да се провежда ефективен контрол при етапното му управление. На тази основа периодично планът за развитие следва да бъде актуализиран в програмната си част и поддържан винаги в актуалност при промяна в състоянието на основните социално-икономически процеси и на средата.

Само при спазването на тези изисквания ще може да се осъществява публичност и прозрачност при разработването и реализирането на общинския план и да се провежда ефективен контрол от населението върху дейността на местната власт. Независимо че планът бе разработен в условията на недостатъчна информационна обезпеченост за бъдещето от страна на високите нива на планиране, той може да бъде ефикасно средство за диалог с централните и други власти при решаването на текущите и оперативни задачи на местната изпълнителна власт.

**Индикативна финансова таблица към плана за развитие на
община Златица (2007-2013 г.)**

N: по ре д	Мерки/програми, Проекти	Срок	Отговорна институция / партньори	Необхо- дими сред-ства (хил.лв)	Източници на финансиране				Забележка
					Община	Държа-ва	Фондове ЕС, друга помощ	Частни средства	
П 1. Изграждане на качествена жизнена среда с ефективна урбанистична структура и комуникации.									
Специфична цел 1: Постигане на ефективно развитие на елементите на инфраструктурата на общинско ниво.									
	<i>М 1: Създаване на градоустройствена основа за обслужване на собствеността и реализиране на инвестиционни инициативи</i>	2007-2013	община, държава	800	240	400	160		
1	Допълване на кадастралната карта със специализирана информация, чрез геодезическо заснемане на място от оторизирани лица.		община, държава	80	40		40		
2	Изработка цифров модел на имотния кадастър		община, държава	210	50	100	60		
3	Изработка на кадастър на водопроводната и канализационна мрежа		община, държава	210	50	100	60		
4	Изработване на градоустройствен план на Златица с хоризонт за развитие 2010 – 2015 г		община, държава	300	100	200			
Специфична цел 2: Подобряване на инженерната инфраструктура, рехабилитация на уличната настилка и благоустройство на жилищните квартали.									

	<i>М 1: Рехабилитация на местната пътна мрежа и изграждане на пътища и пешеходни алеи</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	455	40	100	315		
1	Изграждане на пътя Етрополе – Златица – Панагюрище		държава	0					
2	Изграждане, ремонт и поддържане на общинската пътна мрежа, обслужваща преобладаващата част от територията Път Златица - Карлиево Път Златица – Църквище Път Църквище – Челопеч Път Челопеч – Карлиево Път Петрич – м. Бодят		община, държава	155	20	100	35		
3	Рехабилитация и изграждане на пешеходни и велосипедни алеи, инфраструктурни съоръжения и обслужващи обекти		община, бизнес, държава, НПО	200			200		
4	Изграждане на нови и ремонт на съществуващи тротоари		община, бизнес, държава, НПО	100	20		80		
	<i>М 2: Изграждане на достъпна обществена среда в сградите на институциите и благоустрояване на откритите пространства</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	2240	340	220	1680		
1	Благоустрояване Централна градска част – Златица		община, бизнес, държава, НПО	300	100		200		
2	Благоустрояване площад - Църквище		община, бизнес, държава, НПО	100			100		
3	Благоустрояване площад - Петрич		община, бизнес, държава, НПО	100			100		
4	Благоустрояване площад - Карлиево		община, бизнес, държава, НПО	100			100		
5	Изграждане на достъпна среда в сградите на институциите		община, бизнес, държава, НПО	50	10	20	20		

6	Изграждане на достъпна обществена среда по пл. «Македония» с реализация на II етап от предвиденото благоустрояване на площадното пространство		община, бизнес, държава, НПО	150	50		100		
7	Възстановяване на уличната настилка: Преасфалтиране на улиците: <i>в Златица</i> – с приоритет: «Розова долина», «Юрий Гагарин», «Събко Милков», «Нено Гугов», «Мария и Захари Сергиеви», «Чайка», «Голеш», «Сава Чукалов», «Иван Вазов», «Райна Княгиня», «Рад Радев», «Гълъбец», «Иван Русеков», «Средна гора», «Зл. поле», «Якуб Враня», «Зл. проход», «Баба Тонка», «Йордан Йовков», «Г. Златанов», «Цар Калоян» и постепенно цялата улична мрежа. <i>в Карлиево</i> – поетапно всички улици <i>в Петрич</i> - поетапно всички улици <i>в Църквище</i> - поетапно всички улици		община, бизнес, държава, НПО	910	100	200	610		
8	Благоустрояване на жилищни квартали – рехабилитация на междублокови пространства, зелени площи, детски площадки, градинки и паркове		община, бизнес, държава, НПО	400			400		
9	Отреждане на терени за паркинги и гаражи		община	50	50				
10	Изграждане на пешеходна алея по ул. ”Стара Планина” към църковния комплекс “Спасово кладенче”		община, бизнес, държава, НПО	70	20		50		
11	Определяне на места за информационни табла /билбордове/		община, бизнес, държава, НПО	10	10				
	М 3: Рехабилитация на водопроводната и доизграждане на канализационната мрежа	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	14600	460	7000	7140		

1	Проектиране и поетапна подмяна на участъци със силно амортизирани водопроводи		община, бизнес, държава, НПО	2050	100	1000	950		
2	Проектиране и изграждане на нови канализационни клонове		община, бизнес, държава, НПО	2000	100	1000	900		
3	Реконструкция и доизграждане на водопроводни мрежи в селата		община, бизнес, държава, НПО	2000	100	1000	900		
4	Реконструкция на канализационната мрежа в града и доизграждане в селата		община, бизнес, държава, НПО	2000	100	1000	900		
5	Проектиране и изграждане на пречиствателна станция за питейна вода в гр. Златица.		община, бизнес, държава, НПО	6500	50	3000	3450		
6	Саниране на питейните водохващания за всички населени места от общината		община, бизнес, държава, НПО	50	10		40		
	<i>М4: Въвеждане на енергоефективни системи</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	3350	50	400	2900		
1	Енергоефективна реконструкция на уличното осветление в населените места		община, бизнес, държава, НПО	100			100		
2	Газифициране и топлофициране на обществените и други сгради в Златица след газификацията на региона		община, бизнес, държава, НПО	2250			2250		
3	Прилагане на енергийно ефективни мерки в общинските сгради /саниране сградите на детските градини, ОБА, ОУ, оборудване и др./		община, бизнес, държава, НПО	850	50	400	400		
4	Саниране сградата на АТПГимназия		община, бизнес, държава, НПО	150			150		
	<i>М 5: Подобряване състоянието на железопътната инфраструктура</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	185			185		
1	Ремонтно - реставрационни работи по основната сграда на жп-гара Златица, пероните, гарово пространство и прилежащите терени		държава	185			185		
	Специфична цел 3: Развитие на комуникациите и инвестиции за въвеждане на стандартите на информационното общество								

	<i>М1: Развитие и модернизация на информационните и комуникационните мрежи и услуги. Подобряване на съобщителните връзки като качество и обхват на предлаганите услуги</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	315			315		
1	Подобряване на телекомуникационното обслужване в малките населени места на основата на нови цифрови телефонни централи.		община, бизнес, държава	95			95		
2	Развитие на технологии и услуги, предоставяни чрез по-нататъшна цифровизация на фиксираната телекомуникационна мрежа.		община, бизнес, държава	60			50		
3	Създаване на технологични условия за качествен достъп до Интернет		община, бизнес, държава	50			50		
4	Адаптиране на обществените сгради към съвременните изисквания за използване на компютърни мрежи, информационно и комуникационно оборудване		община, бизнес, държава, НПО	75			75		
5	Повишаване на общата осведоменост и заинтересованост посредством засилените комуникация и взаимодействие между органите на местното самоуправление и гражданите и издаване на информационен бюлетин.		община, бизнес, държава, НПО	15			15		
6	Създаване възможности за работа на сателитни оператори и електронни медии.		община, бизнес, държава, НПО	20			20		
Специфична цел 4: Опазване и поддържане на природната среда и екологичното равновесие, рационално използване на природните ресурси за икономическо развитие и осигуряване на здравословна жизнена среда									
	Марка 1: Опазване и обновяване на горския	2007-	община, бизнес,	550	120	100	330		

	<i>фонд, подобряване състоянието на речните корита, прилагане на мерки за опазване на биоразнообразието, ефективно управление на водните ресурси и промоция на природното богатство.</i>	2013	държава, НПО						
1	Организиране на залесяването на обезлесени местности		община, бизнес, държава	120	20		100		
2	Създаване на масиви от бързорастящи дървесни видове		община, бизнес, държава	100	20		80		
3	Почистване, укрепване и залесяване на речни корита		община, бизнес, държава, НПО	300	50	100	150		
4	Създаване на програма за ефективно и многостранно използване на дървесината и отпадъците от дървесината от общинския горски фонд		община, бизнес, държава, НПО	10	10				
5	Извършване на лесотехнически мероприятия в общинския горски фонд, съгласно изготвените ЛУП		община, бизнес, държава, НПО	20	20				
Специфична цел 5: Осигуряване на устойчиви дейности по управление на отпадъците и опазването на околната среда									
	<i>М 1: Ефективно управление на отпадъците</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	8950	650	5500	2500		
1	Изграждане на модерно регионално депо за битови отпадъци и въвеждането му в експлоатация		община, бизнес, държава, НПО	1800		1800			
2	Въвеждане на разделно сметосъбиране		община, бизнес, държава, НПО	500	100	100	300		
3	Оптимизация на системата за управление на отпадъците		община, бизнес, държава, НПО	350	50	100	200		
4	Ликвидиране на стари замърсявания с битови отпадъци (незаконни сметища) и почистване на микросметища		община, бизнес, държава, НПО	300					

5	Проект – завод за изгаряне /или неутрализиране/ на битовите отпадъци		община, бизнес, държава, НПО	6000	500	3500	2000		
П 2 Създаване на оптимална икономическа среда за пълноценна трудова реализация.									
Специфична цел 1: Развитие на малкия и средния бизнес									
	<i>М 1: Повишаване на конкурентоспособността чрез маркетинг, премахване на пречките за инвестиции, координиране на инициативите за икономическо развитие</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	107	10		97		
1	Маркетингово проучване на възможностите и дефиниране на потенциални инвеститори		община, бизнес, държава, НПО	21			21		
2	Маркетингова реклама за извоюване и утвърждаване на имидж на община Златица като отлично място за успешен бизнес		община, бизнес, държава, НПО	15	5		10		
3	Разширяване на контактите с чужди бизнес-партньори, организиране и участие в бизнесфоруми и срещи		община, бизнес, държава, НПО	21	5		16		
4	Участие в инициативи и проекти съвместно с местния бизнес		община, бизнес, държава, НПО	50			50		
	<i>М 2: Прилагане на местни инструменти, стимулиращи развитието на малките и средни предприятия</i>		община, бизнес, държава, НПО	49	7	7	35		
1	Изграждане на административен капацитет за усвояване на структурните фондове		община, бизнес, държава, НПО	14	7	7			
2	Защита интересите на потребителите – мерки съгласно действащата нормативна уредба.		община, бизнес, държава, НПО	14			14		
3	Насърчаване на местни бизнес единици за създаване на стабилна заетост.		община, бизнес, държава, НПО	21			21		
	<i>М 3: Популяризиране европейските стандарти за качество и програмите по структурните европейски фондове</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	34	12		22		

1	Издаване на бюлетин		община, бизнес, държава, НПО	14	7		7	
2	Провеждане на информационни кампании и инфо дни		община, бизнес, държава, НПО	20	5		15	
	<i>М 4: Развитие на традиционни отрасли с потенциал: хранително - вкусова промишленост, текстилна и шивашка промишленост, дървообработване и др.</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	655	19	5	631	
1	Анализ на нуждите, проблемите и възможностите за подкрепа от страна на общината		община, бизнес, държава, НПО	14	7		7	
2	Развитие публично-частни партньорства за повишаване конкурентноспособността на малкия бизнес		община, бизнес, държава, НПО	100			100	
3	Провеждане на регулярни срещи с бизнеса за информиране относно общински проекти		община, бизнес, държава, НПО	7			7	
4	Създаване на условия за развитие на лека промишленост и високо-технологични производства		община, бизнес, държава, НПО	500			500	
5	Осигуряване на информация за възможностите за финансиране по Европейски програми и фондове на регионално, национално и международно ниво (със съдействието на неправителствени организации). За целта може да се организира специален раздел в уеб страницата на общината		община, бизнес, държава, НПО	20	5	5	10	
6	Разработване на пакет от инструменти за стимулиране на бизнеса на местно ниво		община, бизнес, държава, НПО	14	7		7	
	<i>М 5: Развитие на търговията</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	750			750	
1	Проектиране и изграждане на открита стокова борса		община, бизнес, държава, НПО	750			750	

Специфична цел 2: Съживяване и развитие на традиционни отрасли в селскостопанското производство								
	<i>М 1: Развитие на селското стопанство</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	1600	70		1530	
1	Извършване рекултивация на земеделски земи и засаждане на терените с технически култури		община, бизнес, държава, НПО	900			900	
2	Стимулиране на инициативи по окрупняване на земеделските масиви.		община, бизнес, държава, НПО	20	10		10	
3	Провеждане на информационни кампании сред селскостопанските производители за възможностите и източниците на финансиране		община, бизнес, държава, НПО	15	5		10	
4	Подпомагане развитието на малки частни земеделски стопанства чрез консултации, изготвяне на проекти и др.		община, бизнес, държава, НПО	15	5		10	
5	Реконструкция и възстановяване на хидромелиоративните инсталации в земеделските имоти и изграждане на водохващане на р. Велесека.		община, бизнес, държава, НПО	650	50		600	
П 3. Заетост, образование и здравеопазване								
Специфична цел 1: Въздействие върху пазара на труда в насока повишаване заетостта на населението								
	<i>М 1: Постигане на гъвкав пазар на труда и социална интеграция</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	827	52	700	75	
1	Информирание на работодателите и безработните лица за политиката по заетостта, регламентирана в Националния план за действие по заетостта		община, бизнес, държава, НПО	7	2		5	
2	Изготвяне е реализация на проекти и програми «Шанс за младите хора»		община, бизнес, държава, НПО	10			10	
3	Действия за засилване на социалната интеграция на хората в неравностойно положение, в т.ч. хората, изложени на социално изключване, малцинствата и хората с увреждания		община, бизнес, държава, НПО	50			50	

4	Модернизация на системите за социална защита, така, че да стимулират поддържането на заетостта		община, бизнес, държава, НПО	10			10		
5	Ежегодни програми за осигуряване на заетост сред трайно безработни лица от общината по НП «ОСПОЗ»		община, бизнес, държава, НПО	750	50	700			
Специфична цел 2: Въвеждане на европейски модел на общообразователно и професионално обучение сред децата и младежите от общината									
	<i>М 1: Повишаване качеството на предлаганите образователни услуги</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	550	83	72	395		
1	Повишаване квалификацията на педагогическия състав като гарант за качествена грижа за децата		община, бизнес, държава, НПО	7	7				
2	Усъвършенстване на материално-техническата база 2.1. ремонт, реконструкция, обновяване и мерки за опазване на МТБ; 2.1. обзавеждане и оборудване на кабинети; 2.3. обогат. на училищния библиотечен фонд.		община, бизнес, държава, НПО	310	50	50	210		
3	Осъществяване на оперативно взаимодействие и координация между община Златица, МОН, РИО на МОН, МФ, МЗ, ДАМС и др. институции по прилагането на законната и подзаконна нормативна уредба в образованието		община, бизнес, държава, НПО	7	7				
4	Осигуряване на ресурсни учители за интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности		община, бизнес, държава, НПО	14	7	7			
5	Изготвяне стратегии за развитие на образованието в община Златица		община, бизнес, държава, НПО	7	7				
6	АТПГ да се превърне в учебно-производствена база за обучение на представители от различни земеделски фирми, юридически и физически лица		община, бизнес, държава, НПО	50			50		

7	Да се прилагат програми, включващи образование и обучение по модерни и иновационни технологии, използвайки български и чуждестранен опит		община, бизнес, държава, НПО	21			21	
8	Консултация, мотивация и насърчаване на земеделските стопани за по-добра ориентация и реализация на пазара		община, бизнес, държава, НПО	14			14	
9	Осигуряване на лектори и специалисти, които да подпомагат дребните и средни земеделски стопани в тяхната дейност		община, бизнес, държава, НПО	50		10	40	
10	Разработване на проекти, свързани с прилагане на нови технологии в практичното земеделие		община, бизнес, държава, НПО	50			50	
11	Прилагане на програми за постоянно и краткосрочно обучение и квалификация		община, бизнес, държава, НПО	20	5	5	10	
	<i>М 2: Развиване на таланти, интегриране на малцинствени групи и на деца със специфични образователни потребности в училище</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	100			100	
1	Участие в проекти		община, бизнес, държава, НПО	100			100	
	<i>М 3: Строителство, ремонт и поддръжка на сгради</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	2950	150	1200	1600	
1	ОУ “Отец Паисий” – завършване строителството и въвеждане в експлоатация на новия учебен корпус		община, бизнес, държава, НПО	1000		1000		
2	ОУ “Отец Паисий” – текущи ремонтни работи по сградата на старото училище		община, бизнес, държава, НПО	250	50		200	
3	ОДЗ «Вяра, Надежда, Любов» - основен и текущ ремонт		община, бизнес, държава, НПО	250	50		200	
4	ЦДГ «Слънце» - основен и текущ ремонт		община, бизнес, държава, НПО	250	50		200	
	АТПГ – обновяване на сградния фонд; закупуване на нова техника и механизация;		община, бизнес, държава, НПО	1200		200	1000	

	изграждане на спортен комплекс								
Специфична цел 3: Навременно и качествено здравеопазване за всички									
	<i>М 1: Подобряване на здравните услуги и свободния достъп до тях</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	585	95	20	470		
1	Обновяване на сградния фонд на здравната мрежа – основен и текущ ремонт		община, бизнес, държава, НПО	250	50		200		
2	Доставяне на модерно и окомплектовано медицинско оборудване		община, бизнес, държава, НПО	100	20	20	60		
3	Интегриране на МЦ с водещи лечебни заведения в страната		община, бизнес, държава, НПО	15			15		
4	Създаване на условия за привличане на медицински специалисти		община, бизнес, държава, НПО	25	5		20		
5	Училищните здравни и стоматологични кабинети – развиване, модернизирани и кадрово обновление за провеждане на здравна профилактика на учениците		община, бизнес, държава, НПО	50	20		30		
6	Участие в национални и международни проекти и здравни мрежи		община, бизнес, държава, НПО	120			120		
7	Повишаване на профилактично - здравната култура на местното население и издаване във връзка с това на информационни бюлетини		община, бизнес, държава, НПО	25			25		
П 4. Възможности за пълноценен отдих, културни изяви и развлечения									
Специфична цел 1: Развитие на културата, спорта и младежките дейности									
	<i>М 1: Развитие на културата, опазването и експонирането на културно-историческото наследство</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	630	90	100	440		
1	Осигуряване на инвестиции за обновяване на		община, бизнес,	310	50	100	160		

	културните институции /ремонт и реставрация на читалищните сгради, паметниците на културата и музеите/;		държава, НПО					
2	Опазване, експониране и социализиране на културно-историческото наследство /развиване на етнографските сбирки, организиране на изложби		община, бизнес, държава, НПО	70	10		60	
3	Насърчаване на предприемачеството в сферата на културата, обвързване с културен туризъм и постепенно преминаване към самоиздръжка на институциите		община, бизнес, държава, НПО	100	10		90	
4	Създаване на партньорства между общинската власт, културните институции, неправителствения сектор и бизнеса за насърчаване на художественото творчество и обогатяване на културния календар на общината чрез инициране и осъществяване на културни прояви, конкурси, семинари, срещи, изложения и други промоционални прояви		община, бизнес, държава, НПО	100	20		80	
5	Стимулиране на художествената самодейност, художествените занаяти и традиции в характерната култура на различните етноси		община, бизнес, държава, НПО	50			50	
	М 2: Подкрепа на спортните клубове и дейности	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	1084	7		1077	
1	Създаване на условия за развитие на младите хора и защита на децата и модернизация на спортните бази в общината		община, бизнес, държава, НПО	50			50	
2	Подобряване качеството на съществуващата и разширяване на наличната спортна база за осигуряване на пълноценното ѝ използване и опазване		община, бизнес, държава, НПО	150			150	
3	Изграждане на покрит спортен комплекс		община, бизнес, държава, НПО	750			750	

4	Публично-частно партньорство при ползване на спортните обекти		община, бизнес, държава, НПО	120			120		
5	Включване на различните спортни клубове в годишните календари на федерациите		община, бизнес, държава, НПО	14	7		7		
	М 3: Работа с младежта	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	50	5	20	25		
1	Организиране на кампании и работа с деца и младежи		община, бизнес, държава, НПО	15			15		
2	Превантивни мерки от страна на за местната комисия за борба с противообществените прояви сред малолетните и непълнолетните лица		община, бизнес, държава, НПО	35	5	20	10		
Специфична цел 2: Развитие на социалните услуги и интеграция на уязвимите групи									
	М 1: Развитие на социалните услуги	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	115	15	10	90		
1	Ремонт и модернизация на средата и условията в ДСП		община, бизнес, държава, НПО	75	5		70		
2	Активно включване на неправителствения сектор в подобряване предоставянето на социални услуги		община, бизнес, държава, НПО	15			15		
3	Увеличаване броя на лицата, ползващи социални услуги, предоставени от Домашен социален патронаж, чрез разширяване на предлаганите социални услуги		община, бизнес, държава, НПО	10	5		5		
4	Оптимизиране дейността на общинските социални звена /социалните асистенти по НП "ОСПОЗ"/		община, бизнес, държава, НПО	15	5	10			
	М 2: Интеграция на уязвимите групи	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	163	37	27	99		
1	Насърчаване на достъпа на уязвимите групи до образование, на активно поведение на		община, бизнес, държава, НПО	14	7	7			

	трудовия пазар и др								
2	Подобряване достъпа на хора с увреждания до обществени места, сгради, транспорт, обществена информация и др		община, бизнес, държава, НПО	85	20	20	45		
3	Подпомагане семействата с деца-инвалиди, търсене на адекватни начини и средства за включването им към социални програми и проекти, подпомагането им с финансови и други средства за лекарства, лечение, балносанаториуми и други.		община, бизнес, държава, НПО	50	10		40		
4	Сътрудничество и подпомагане на регистрираните религиозни общности в общината		община, бизнес, държава, НПО	14			14		
Специфична цел 3: Развитие на алтернативен туризъм									
	<i>М 1: Професионална промоция и реклама на туристически продукти, базирани на сегашното предлагане и подобряване на туристическата инфраструктура и информация</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	190	10		180		
1	Изготвяне на рекламни материали за популяризиране на общинските хижи “Свещи плаз” и “Кара тепе”.		община, бизнес, държава, НПО	10			10		
2	Изграждане на екопътеки и зелени коридори		община, бизнес, държава, НПО	80			80		
3	Обновяване на пътната инфраструктура в туристическите ареали		община, бизнес, държава, НПО	50			50		
4	Ремонт на общинските хижи		община, бизнес, държава, НПО	40	10		30		
5	Реализиране на единна програма за визуална информация, ориентация и реклама на туристическото предлагане в общината (желателно е да се разшири и до мащабите на областта)		община, бизнес, държава, НПО	10			10		

П 5. Участие на гражданите в местното самоуправление.							
Специфична цел 1: Укрепване на капацитета на общинската администрация и подобряване координацията в процеса на изпълнение на общинския план за развитие							
<i>М1: Подобряване на взаимодействието между кмета на общината и общинския съвет чрез създаване обединена общинска група за подкрепа на изпълнението на общинския план, която да включва</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	13	3		10	
1 Организациялна и технологична подготовка, наблюдение и оценка на неговата реализация, като обезпечава и процеса на разработване на конкретните решения за местните органи на властта		община, бизнес, държава, НПО	7			7	
2 Изготвяне на регулярни доклади, справки и материали за изпълнението на плана и провеждане на политика на публичност и прозрачност по неговата реализация.		община, бизнес, държава, НПО	3			3	
3 Създаване на механизъм за осъществяване на текуща координация и обвързаност на отделните общински политики в общината		община, бизнес, държава, НПО	3	3			
<i>М 2: Създаване на програма за обучение и развитие на умения в общинската администрация за подкрепа на местната икономическа активност и подобряване на социалния климат в общината.</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	10	5	5		
1 Участие на общинските служители в курсове е семинари за повишаване професионалната квалификация		община, бизнес, държава, НПО	10	5	5		
Специфична цел 2: Подобряване на организацията и качеството на предоставяните от общинската администрация услуги чрез развитие на нови форми на обслужване и прилагане на модерни информационни услуги							
<i>М 1: Равностойно участие на всички заинтересовани страни в изпълнението на общинския план, както и тяхното обучение за работа с нови информационни</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	70	20		50	

	<i>технологии и форми на услуги</i>							
1	Изграждане на център за административни услуги на физически и юридически лица в общината		община, бизнес, държава, НПО	50	20		30	
2	Въвеждане на добри практики и положителен опит в организацията на публичните услуги в общината		община, бизнес, държава, НПО	20			20	
Специфична цел 3: Засилване на партньорството и междуобщинското сътрудничество								
	<i>М 1: Засилване на партньорството и междуобщинското сътрудничество</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	320	10		310	
1	Участие в съвместни проекти		община, бизнес, държава, НПО	200			200	
2	Възстановяване и разширяване на международното сътрудничество между Община Златица и други общини и райони в страните от Централна, Източна Европа и Балканския п-в (гр. Егоръевск, Московска обл., Русия; гр. Мнихово Храдище, Средно-чешка обл. и др.)		община, бизнес, държава, НПО	50			50	
3	Обмен на специалисти в областта на образованието, здравеопазването, културата, общинската администрация, търговията и бизнеса		община, бизнес, държава, НПО	20	10		10	
4	Съвместно участие в НПО, клъстери, публично-частни партньорства и др.		община, бизнес, държава, НПО	50			50	
Специфична цел 4: Създаване на програмен и проектен капацитет								

	<i>М 1: Създаване на капацитет за ефективно планиране, програмиране, управление, контрол, наблюдение и оценка и подготовка за усвояване на средствата по структурните инструменти на ЕС, а така също от национални и местни източници.</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	140	20	15	105		
1	Подготовка и обучение на кадри и експерти по стратегическо планиране и програмиране и управление на крупни проекти и програми		община, бизнес, държава, НПО	10	5	5			
2	Създаване в общината на специализирано звено по управление на програми и проекти и работа по Структурните фондове и програми;		община, държава	5	5				
3	Изграждане на ефективно сътрудничество и партньорство между малцинствата и местните институции		община, бизнес, държава, НПО	10			10		
4	Техническа помощ за подготовка на проекти		община, бизнес, държава, НПО	50			50		
5	Финансов одит и контрол		община	20	10	10			
6	Информационно осигуряване на процеса на управление на проекти и програми		община, бизнес, държава, НПО	25			25		
7	Системи за мониторинг и оценка на разработени и реализирани проекти и програми		община, бизнес, държава, НПО	20			20		
<p>Специфична цел 5: Усъвършенстване управлението на финансите и общинската собственост на територията на Община Златица – подготовка за финансова децентрализация (Финансово управление на общината)</p>									
	<i>М 1: Прилагане на съвременни системи за финансово управление и контрол за целесъобразното разходване на бюджетните средства</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	0					
1	Прозрачност и публично обсъждане от местната общност на проекта за бюджет и		община	0					

	отчета за неговото изпълнение								
2	Усъвършенстване на системите за финансово управление и контрол за подобряване на отговорността при финансово управление на Общината.		община, държава	0					
3	Превантивен и текущ контрол за законосъобразно и целесъобразно разходване на бюджетните средства		община	0					
	<i>M2: Финализиране на общинската приватизация, увеличаване ролята на концесионния процес и постигане на ефективно действащ следприватизационен и след концесионен контрол</i>	2007-2013	община, бизнес, държава, НПО	20			20		
1	Създаване на условия за прозрачна, бърза и икономически ефективна приватизация, при равнопоставеност на инвеститорите		община, бизнес, държава, НПО	0					
2	Подпомагане на малкия и среден бизнес при равнопоставеност на частната инициатива на територията на Общината		община, бизнес, държава, НПО	10			10		
3	Подобряване на условията за инвестиции, засилващи конкурентноспособността на местния бизнес, чрез предлагане на нови обекти за приватизация		община, бизнес, НПО	10			10		
4	Засилване на ролята и ефективността на следприватизационния контрол върху изпълнението на задълженията на купувачите, поети с приватизационните договори, чрез съвместни проверки с общински съветници		община	0					
	<i>M 3: Повишаване събираемостта на дължимите вземания от физически и юридически лица</i>	2007-2013	община, държава	0					
1	Контрол по събираемостта на дължимите данъчни и неданъчни приходи		община	0					

2	Взаимодействие с НАП, съдия-изпълнители, за подобряване на събираемостта на публичните и частните общински вземания		община, държава	0				
Специфична цел 6: Постигане на по-добро и по-ефективно обслужване на гражданите и бизнеса								
	<i>М 1: Усъвършенстване организацията на управление и работа в общинската администрация</i>	2007-2013	община, държава, НПО	550	200	350		
1	Поетапно реализиране на проекта за електронно правителство. - Осъществяване на текущ документооборот с институции и ведомства с електронни документи, подписани с универсален електронен подпис; - Извършване на услуги по електронен път посредством интернет-страницата на Общината, в т.ч. въвеждане на електронни банкови плащания за общински услуги.		община, държава	200	50	150		
2	Въвеждане на ISO – стандартите в работата на общинската администрация.		община, държава	100	50	50		
3	Обезпечаване надеждна физическа и електронна защита на информация и документи		община, държава	250	100	150		
	<i>М 2: Повишаване информираността на гражданите и прозрачността на работа на Общинската администрация и Общинския Съвет</i>	2007-2013	община, НПО	24	19		5	
1	Повишаване публичността и прозрачността на работа на Общински съвет и информационната безопасност		община, НПО	7	7			
2	Повишаване публичността и прозрачността в работата на Общинска администрация		община, НПО	7	7			
3	Създаване, поддържане и обновяване на общинска уеб страница.		община, НПО	10	5		5	

Специфична цел 7: Разширяване на международно сътрудничество и ефективността на връзките с обществеността									
1	Поддържане високо ниво на информираност на обществеността за дейността на местната власт		община, НПО	0					
2	Усъвършенстване механизмите за участието на гражданите в процесите на местното самоуправление		община, НПО	0					
3	Усъвършенстване на рекламна стратегия на община Златица		община, бизнес, държава, НПО	0					
4	Поддържане на създадените международни контакти и акцентирание върху икономическите аспекти на сътрудничеството		община, бизнес, държава, НПО	0					
5	Ангажираност на общината и местните институции по изпълнение на Националния план за действие по ромското включване		община, бизнес, държава, НПО	0					